

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора Департаменту містобудування та архітектури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації)

від 29.12. 2025 року № 1784

Аналітичний звіт за результатами містобудівного моніторингу містобудівної документації території м. Києва за 2023 рік

Відповідно до Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності», Порядку проведення містобудівного моніторингу, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України 01.09.2011 № 170 (зі змінами, внесеними наказом Міністерства розвитку громад та територій України від 14.12.2021 № 333, який набув чинності 04.02.2022) в м. Києві Департаментом містобудування та архітектури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – Департамент) проведено містобудівний моніторинг містобудівної документації.

24 лютого 2022 року почалося повномасштабне вторгнення російської федерації в Україну, у зв'язку з чим Указом Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022 № 64/2022, затвердженого Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022 № 2102-IX, введено воєнний стан, який продовжено і дотепер.

Негативний вплив воєнних дій зазнала вся територія України та територія безпосередньо прилеглих до м. Києва населених пунктів. Відповідно до законів України «Про правовий режим воєнного стану», «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану та стану війни», постанови Кабінету Міністрів України від 12.03.2022 № 263 «Деякі питання забезпечення функціонування інформаційно-комунікаційних систем, електронних комунікаційних систем, публічних електронних реєстрів в умовах воєнного стану» з метою захисту інформації, що обробляється в них, а також захисту державних інформаційних ресурсів значна частина інформаційних, інформаційно-комунікаційних та електронних комунікаційних систем, а також публічних електронних реєстрів недоступна у відкритому доступі, оскільки їх робота зупинена чи обмежена. Крім того, Міністерством цифрової трансформації України листом від 09.08.2022 № 1/06-2-6620 рекомендовано розпорядникам інформації не здійснювати публікацію окремих наборів даних під час дії воєнного стану, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 21.10.2015 № 835 «Про затвердження Положення про набори даних, які підлягають оприлюдненню у формі відкритих даних».

Таким чином, зазначений аналітичний звіт розроблявся на основі інформації, отриманої з відкритих джерел, враховуючи чинні обмеження.

Об'єкт містобудівного моніторингу: територія м. Києва, загальна площа 83558 га (за матеріалами Генерального плану міста Києва та проекту планування його приміської зони на період до 2020 року, затвердженого рішенням Київської міської ради від 28.03.2002 № 370/1804).

Звітний період: 2023 рік, станом на 01.01.2024.

Використані дані: інформація Міністерства соціальної політики України, Міністерства охорони здоров'я, Департаменту економіки та інвестицій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Департаменту соціальної та ветеранської політики виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Департаменту захисту довкілля та адаптації до зміни клімату виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Департаменту охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Департаменту муніципальної безпеки виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Департаменту освіти і науки виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Департаменту житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Головного управління статистики у м. Києві, Регіонального сервісного центру Головного сервісного центру МВС в м. Києві, Голосіївської районної в місті Києві державної адміністрації, Дарницької районної в місті Києві державної адміністрації, Деснянської районної в місті Києві державної адміністрації, Дніпровської районної в місті Києві державної адміністрації, Оболонської районної в місті Києві державної адміністрації, Печерської районної в місті Києві державної адміністрації, Подільської районної в місті Києві державної адміністрації, Святошинської районної в місті Києві державної адміністрації, Солом'янської районної в місті Києві державної адміністрації, Шевченківської районної в місті Києві державної адміністрації, комунального об'єднання «Київзеленбуд», ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ», Акціонерного товариства «Українська залізниця», ПрАТ «Акціонерна компанія «Київводоканал», комунального підприємства «Спеціалізоване управління протизсувних підземних робіт» (КП «СУПР»), Акціонерного товариства «Укртелеком», комунального підприємства виконавчого органу Київради (Київської міської державної адміністрації) «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО», комунального підприємства «КИЇВПАСТРАНС», комунального підприємства «КИЇВСЬКИЙ МЕТРОПОЛІТЕН», Головного управління ДСНС України у м. Києві, комунальної бюджетної установи «Київський міський центр комплексної підтримки учасників бойових дій «КИЇВ МІЛІТАРІ ХАБ»; інформація зі Звіту про стратегічну екологічну оцінку проекту програми економічного і соціального розвитку м. Києва на 2024–2026 роки, Програми економічного і соціального розвитку м. Києва на 2024-2026 роки, Міської комплексної цільової програми «Освіта Києва. 2019-2023», Генерального плану міста Києва та проекту планування його приміської зони на період до 2020 року, затвердженого рішенням Київської міської ради від 28.03.2002

№ 370/1804, Звіту роботи Департаменту з питань державного архітектурно-будівельного контролю міста Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) за 2023 рік, Звіт Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) за 2023 рік, Звіт з управління КП «Київпаstrанс» за 2023 рік; інформація з Інформаційно-телекомунікаційної системи «Єдиний інформаційний простір територіальної громади міста Києва» <https://kyivcity.gov.ua/npra/>; сайтів Головного управління статистики у м. Києві <http://www.kyiv.ukrstat.gov.ua>, Департаменту земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) <https://kyivland.gov.ua/>, Департаменту соціальної та ветеранської політики виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) <https://dsp.kyivcity.gov.ua/pidsumky-roboty-departamentu-sotsialnoi-polityky>, Київського міського центру зайнятості <https://kie.dcz.gov.ua/analytics/68>, Центральної геофізичної обсерваторії імені Бориса Срезневського http://cgo-sreznevskiy.kyiv.ua/images/%D0%9E%D0%93%D0%9B%D0%AF%D0%94_2023.pdf, Херсонського обласного центру контролю та профілактики хвороб <https://ks.cdc.gov.ua/news/vplyv-shumovogo-navantazhennya-na-zdorov-ya-lyudyny/>, ТОВ «Науково-сервісна фірма «ОТАВА» <https://otava.ua/blog/post/izluchenie-ot-vyshek-sotovoj-svyazi-naibolee-opasnoe-v-centre-megapolisa-uchenyje>, Інформаційного агентства «Інтерфакс-Україна» <https://interfax.com.ua/news/blog/790860.html>, ДСТУ ISO 37120:2019 (ISO 37120:2018, IDT) «Сталі міста та громади. Показники міських послуг і якості життя», Власенко Н. Показники для моніторингу стану досягнення Цілей сталого розвитку: методологія збору та розрахунку даних. 2017. 232 с., Цілі Сталого Розвитку: Україна. Завдання та індикатори URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/%D1%86%D1%96%D0%BB%D1%96-%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83-%D0%B7%D0%B0%D0%B2%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D1%82%D0%B0-%D1%96%D0%BD%D0%B4%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8>.

Інформація не надана: Державною інспекцією архітектури та містобудування України (ДІАМ), Департаментом з питань державного архітектурно-будівельного контролю міста Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Департаментом земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), Головним управлінням статистики у м. Києві, акціонерним товариством «КІІВГАЗ».

Інформування громадськості щодо початку підготовки аналітичного звіту проведено шляхом опублікування повідомлення на сторінці Департаменту на офіційному порталі Києва:

https://kyivcity.gov.ua/kyiv_ta_miska_vlada/struktura_150/vikonavchiy_organ_kivsko_misko_radi_kivska_miska_derzhavna_administratsiya/departamenti_ta_upravlinnya/departament_mistobuduvannya_ta_arkhitekturi_2/informatsiyni_povidomlenn

ya_schodo_mistobudivnogo_monitoringu_za_2023_rik/pro_provedennya_mistobudivnogo_monitoringu_teritori_mista_kiyeva_za_2023_rik/

Дата публікації 15.08.2024.

Приєм пропозицій громадськості проведено в період з 19.08.2024 до 30.08.2024.

Пропозиції від громадськості не надходили.

28.11.2025 на сторінці Департаменту на офіційному порталі Києва (https://kyivcity.gov.ua/kyiv_ta_miska_vlada/struktura_150/vikonavchiy_organ_kivs_ko_misko_radi_kivska_miska_derzhavna_administratsiya/departamenti_ta_upravlinn_ya/departament_mistobuduvannya_ta_arkhitekturi_2/informatsiyni_povidomlennya_schodo_mistobudivnogo_monitoringu_za_2023_rik/pro_provedennya_gromadskikh_obgovoren_proyektu_analitichnogo_zvitu_za_rezultatami_mistobudivnogo_monitoringu_mistobudivno_dokumentatsi_teritori_m_kiyeva_za_2023_rik/) опубліковане інформаційне повідомлення про проведення громадських обговорень проекту аналітичного звіту за результатами містобудівного моніторингу містобудівної документації території м. Києва за 2023 рік.

Пропозиції та зауваження до проекту аналітичного звіту приймалися з 03.12.2025 до 16.12.2025.

Пропозиції та зауваження від громадськості не надходили.

Розділ 1. Топографічний моніторинг

Генеральний план міста Києва та проєкт планування його приміської зони на період до 2020 року, затверджений рішенням Київської міської ради від 28.03.2002 № 370/1804 (далі – Генеральний план), розробник інститут «Київгенплан» ВАТ «Київпроект» згідно з розпорядженням Київської міської державної адміністрації від 16.03.1998 № 542 та рішенням Київської міської Ради від 23.12.1999 № 171/673 «Про організацію робіт з розробки Генерального плану міста на новий розрахунковий період».

Графічні матеріали Генерального плану виконані з використанням топографічного знімання у масштабі 1:10000, які на даний час не оновлені. Зазначені матеріали виконані у паперовому варіанті.

За період реалізації Генерального плану станом на 31.12.2023 Київською міською радою затверджено 46 детальних планів території.

Детальні плани території виконані на топографічній основі масштабу 1:2000, яка на даний час теж застаріла.

Цифрову топографічну основу на територію м. Києва М 1:2000 та М 1:10000 оновлено у 2019 році. У 2023 році не відбувалося оновлення топографічної основи.

Також Департамент веде інформаційний ресурс єдиної цифрової топографічної основи території міста Києва (ІР ЄЦТО) як складову частину системи баз даних містобудівного кадастру, що включає в себе результати топографічних вишукувань, кадастрових та виконавчих знімків, які виконані у відповідності до норм чинного законодавства. За звітний період в м. Києві здійснено оновлення бази топографічних даних масштабу 1:500 на територію понад 3947,2 га. Таким чином, були прийняті 2345 робіт з оновлення єдиної цифрової топографічної основи міста Києва, яка є складовою частиною бази даних містобудівного кадастру. Зазначений показник вдвічі перевищує показник 2022 року, в якому було прийнято 1176 робіт.

Основні зміни на місцевості, які обґрунтовують необхідність оновлення баз топографічних даних, це забудова території у місцях, які не відображені у наявних топографічних матеріалах М 1:2000 та М 1:10000, а відповідно і в містобудівній документації.

Провівши аналіз наявних інформаційних ресурсів єдиної цифрової топографічної основи території міста Києва (ІР ЄЦТО м. Києва) М 1:500, М 1:2000 та М 1:10000 було визначено пріоритетні шляхи їх подальшого вдосконалення, а саме:

- переведення паперових растрових даних на цифрові носії з приведенням у відповідність до змін в законодавстві;

- підтримання в актуальному стані матеріалів ЄЦТО міста Києва масштабу 1:2000.

Розділ 2. Моніторинг навколишнього середовища

Якість повітря.

Моніторинг забруднення атмосферного повітря у м. Київ проводився Центральною геофізичною обсерваторією імені Бориса Срезневського на 16-ти стаціонарних постах (ПСЗ), які розташовані у 8-ми районах столиці. Для визначення забрудненості повітря у 2023 році було відібрано і проаналізовано 81663 проби (у 2022 – 71305, у 2021 – 80819 проб) [6].

На ПСЗ № 10 та ПСЗ № 13 протягом всього року спостереження проводились лише за оксидом вуглецю через відключення постів від електроенергії. На 14-ти стаціонарних постах визначався вміст основних забруднюючих домішок – завислих речовин, діоксиду сірки, оксиду вуглецю і діоксиду азоту, на одному посту – вміст розчинних сульфатів і оксиду азоту. За вмістом специфічних речовин – сірководню, фенолу, фтористого водню, хлористого водню, аміаку, формальдегіду, важких металів: свинцю, мангану, хрому, заліза, кадмію, міді, нікелю, цинку спостереження проводились на окремих постах з урахуванням викидів промислових підприємств, розташованих поблизу ПСЗ, а також у районах проходження найбільш завантажених автомагістралей міста [6].

Загальний рівень забруднення повітря у м. Київ за індексом забруднення атмосфери (ІЗА) у 2023 році оцінювався як високий.

Загалом по Києву перевищення середньодобових гранично допустимих концентрацій (ГДКс.д.¹) спостерігалось з діоксиду азоту у 2,3 рази, діоксиду сірки – у 1,5 рази, формальдегіду – у 1,4 рази, фенолу – у 1,2 рази, оксиду азоту – у 1,0 рази. Це речовини 2 і 3 класів небезпеки і такі, які протягом усього року найбільше забруднювали атмосферне повітря [6].

За ІЗА рівень забруднення повітря міста майже увесь рік характеризувався як високий (7,0-10,0 умовних одиниць), з найбільш високими значеннями у травні-червні (9,6-10,0 ум. од.). Лише у жовтні - грудні рівень забруднення повітря дещо знизився і характеризувався як підвищений (5,7 - 6,2 ум.од.) [6].

За середньорічними концентраціями забруднюючих домішок за 2023 рік на 9-ти постах міста рівень забруднення оцінювався, як високий. Місцем з найбільшим забрудненням повітря був район Деміївської площі. Також високим рівнем забруднення характеризувались вулиця Олександра Довженка (район метро Шулявка), вулиця Семена Скляренка, Бессарабська площа, вулиця Каунаська, Берестейський проспект (район метро Святошин), Галицька площа, Оболонський проспект та бульвар Лесі Українки. Підвищений рівень забруднення зафіксовано на вулиці Академіка Стражеска (перетин з бульваром Вацлава Гавела), вулиці Гетьмана Павла Полуботка (район метро Чернігівська), в районі Гідропарку, вулиці Інженера Бородіна (район ДВРЗ). Низьким рівнем забруднення увесь рік характеризувався район проспекту Науки,37, поблизу метеомайданчику обсерваторії – зелена зона міста [6].

У порівнянні з попереднім роком рівень забруднення атмосферного повітря міста майже не змінився (за ІЗА з 7,6 до 7,7 ум.од.), залишився на рівні

¹ * - згідно РД 52.04-186-89 ГДК_{с.д.} (середньодобові) стосуються тривалої дії забруднюючих домішок і з цими ГДК порівнюються середньомісячні концентрації; ГДК_{р.р.} (максимально разові) відносяться до випадків відбору проб протягом 20 хвилин і з цими ГДК порівнюються разові концентрації домішок.

високого. Високий рівень забруднення обумовлено середньорічними концентраціями таких пріоритетних домішок, як діоксид азоту, діоксид сірки, формальдегід, оксид азоту, фенол [6].

Порівняно з 2022 р. відмічалось незначне зниження середньорічних концентрацій діоксиду азоту, оксиду азоту та формальдегіду; поряд з цим у повітрі суттєво підвищився середньорічний вміст діоксиду сірки, дещо – фенолу. Вміст інших забруднюючих домішок майже не змінився [6].

Забруднення повітря озоном є проблемою, що пов'язана з виробничою діяльністю людини. Озон – один з основних газових компонентів – забруднювачів атмосферного повітря. Атмосферний (стратосферний) озон є продуктом дії сонячного випромінювання на атмосферний (O₂) кисень. Однак тропосферний озон є забруднювачем, який може загрожувати здоров'ю людей та тварин, а також ушкоджує рослини [6].

При взаємодії сонячних променів з діоксидом азоту та вуглеводнями, що потрапляють в атмосферу з вихлопних газів автомобілів, утворюється фотохімічний смог. Діоксид азоту під дією ультрафіолетового випромінювання сонця розпадається, утворюючи оксид азоту та вільні атоми кисню (озон). Вони призводять до подразнення слизових оболонок очей та носоглотки у людей, а також загибелі рослинності та псування гумових виробів [6].

У приземному шарі атмосфери основним джерелом озону є фотохімічні реакції, в яких беруть участь оксиди азоту, леткі вуглеводні (вихлопи автотранспорту та промислові викиди) та інші речовини. Ці компоненти називаються попередниками озону [6].

Ознаки отруєння озоном виникають практично відразу після контакту. Потрапляючи в дихальні шляхи, він викликає подразнення в горлі, відчуття печіння, утруднення дихання, головний біль [6].

Результати моніторингу свідчать про постійне середньорічне забруднення атмосферного повітря тропосферним озоном у межах 2,7-3,8 ГДК (у 2022 – 1 - 3,5 ГДК) [6].

Однією з найважливіших екологічних проблем м. Києва є забруднення атмосферного повітря. Міський транспорт є головним чинником забруднення атмосферного повітря, вплив системи «автомобіль – дорога» на природне середовище в умовах міста значно більший, ніж промисловості і теплоенергетики, що пов'язано з великою кількістю автотранспортних засобів, наявністю великих площ доріг і вулиць [6].

Викиди автотранспорту представлені відпрацьованими газами (після згоряння пального), картерними газами (суміш пального з парами мастильних матеріалів) і паливним випаровуванням, що надходить у середовище з паливних баків, карбюратора і систем живлення двигунів. Найбільш істотні такі компоненти викидів як оксид вуглецю, вуглеводні, окиси азоту, сполуки сірки, тверді частинки (сажа) [6].

Кількість автомобілів постійно зростає, особливо легкових. Відповідно, слід очікувати зростання подальшого тиску на навколишнє середовище та зростання рівня забруднення [6].

На рівень забруднення викидами від транспортних засобів впливають інтенсивність та умови їхнього руху. Рівень загазованості залежить від кількості перехресть, від інтенсивності руху автомобілів, ширини і рельєфу

вулиць, швидкості вітру тощо. Істотним є вплив дорожніх умов, як постійних, до яких відносять склад дорожнього покриття, план траси, подовжній і поперечний профіль, ширину проїзної частини, перетинання доріг, так і перемінних (ступінь рівності дорожнього покриття, коефіцієнт зчеплення коліс з дорогою, видимість дороги тощо) [6].

Сучасний стан вулично-дорожньої мережі міста має ряд проблемних питань, серед яких незадовільний технічний стан, недостатня пропускна спроможність транспортних розв'язок, невідповідність технічних параметрів більшості магістральних вулиць їх встановленому функціональному призначенню, у тому числі за пропускною спроможністю тощо [6].

Викиди від автотранспорту є джерелом вторинного забруднення інших компонентів довкілля, перш за все, ґрунтів і поверхневих водоем [6].

До проблем забруднення атмосферного повітря слід віднести також збільшення кількості автономних котелень в місті, оскільки у зв'язку зі зростаючими темпами забудови міста спостерігається невідповідність в реальній спроможності підприємств енергетики забезпечувати відпуск тепла споживачам. На даний час централізовані міські тепломережі є і так перевантаженими, і приєднання додаткових споживачів потребує встановлення додаткового теплогенеруючого обладнання відповідної потужності. Існує необхідність використання сучасних прогресивних котлоагрегатів з максимально низькими показниками емісії забруднюючих речовин, провадження енергозберігаючих технологій, вирішення проблеми досягнення мінімальних втрат на шляху транспортування тепла до споживачів тощо [6].

Забруднення довкілля, зокрема атмосферного повітря становить серйозний ризик небезпеки для здоров'я людини. Тому зараз гостро постає проблема екологічного захисту. Для покращення ситуації необхідно поетапно впроваджувати заходи, які, з одного боку, були б спрямовані на зменшення викидів забруднюючих речовин підприємствами та автотранспортом, та на збільшення кількості багаторічних зелених насаджень, що сприяють очищенню атмосферного повітря, збагачують довкілля киснем і поглинають діоксид вуглецю [6].

Водойми.

Гідрографічна мережа представлена р. Дніпро, річками його басейну (Десна, Либідь, Сирець, Борщагівка (Нивка), Горенка, Котурка, Віта, Любка, Коник), озерами, болотами, ставками і каналами [6].

На території міста розташовується майже 700 водних об'єктів різних типів (річки, струмки, озера, ставки, канали тощо). Площа їх водного дзеркала коливається від 0,0025 до 1,86 км², об'єми – 0,003-19,3 млн. м³. Середня глибина варіюється від 0,85 до 15 м, максимальна – від 1,85 до 28 м [6].

Протяжність малих річок, що течуть по території міста, таких як Либідь, Сирець, Борщагівка (Нивка), Котурка і Віта з притоками у правобережній частині столиці та Дарниця – в Лівобережній складає 104,28 км [6].

Характерним для режиму всіх річок є чітко виражена весняна повінь, низька літня межень, дещо підвищені рівні восени через сезонні дощі. Живлення річок змішане з переважаючим живленням ґрунтовими водами [6].

Для міста характерна не тільки велика кількість водних об'єктів, але й їхнє різноманіття за походженням та господарським призначенням. На київські водойми суттєво впливає міське середовище, яке проявляє себе у постійному тиску на їхній стан – якість води, гідрологічний режим, біорізноманіття. Це призводить до зміни якості води та погіршує їх стан [6].

Джерелами техногенного забруднення поверхневих вод є осадження викидів із атмосферного повітря та поверхневий злив, а також скиди зворотних вод переважно підприємствами житлово-комунального господарства [6].

Серйозною проблемою залишається забруднення внутрішніх водойм міста нафтопродуктами, пов'язане із інтенсивним забрудненням ними дощових стоків, що спричинено зростаючою кількістю автотранспортних засобів, розміщених на територіях автостоянок, гаражів, автозаправних станцій без локальних очисних споруд тощо [6].

Зважаючи на особливу вразливість водних екосистем до антропогенного навантаження, зокрема у межах міста Києва як столиці України та мегаполісу зі специфічними умовами урбанізованого середовища, для поверхневих водних об'єктів міста найважливішим завданням є поліпшення якості води шляхом зменшення забруднення, засмічення [6].

Ґрунти.

Ґрунтовий покрив Києва є вельми строкатим, зважаючи на різноманітність природних умов. Північним околицям міста, що тяжіють до Полісся, властиві дерново-підзолисті ґрунти, сформовані переважно під хвойними лісами. На правобережній високій частині міста панують звичні для більшої частини України ґрунти – чорноземи. Утворились вони переважно на дуже своєрідних пухких, добре провітрюваних і відносно сухих суглинках – лесові відкладення. У природних київських лісопарках поширені темно – сірі лісові ґрунти, що утворились під пологом широколистяних лісів [6].

Більша частина території Києва характеризується поширенням урбаноземів, тобто ґрунтів із порушеною будовою профілю, наявністю антропогенних горизонтів. Під забудовою на Оболоні, а також на лівому березі Дніпра поширений особливий тип урбаноземів – намиті ґрунти на місці перезволожених ґрунтів заплави Дніпра. У природному стані ґрунти збереглися у межах лісових масивів, а також фрагментарно на схилах під лісовою рослинністю. Урбанізовані ґрунти характеризуються втратою значної частини вихідних природних властивостей, зокрема, природного типу рослинного покриву, заміною природних ґрунтів штучними урбоґрунтами, що зменшує їхню здатність до самоочищення [6].

На стан ґрунтів міського ландшафту впливають промислові відходи підприємств, будівельні та інші роботи, пов'язані з переміщенням ґрунтових мас, тепло- та енергогенеруючі об'єкти, транспортна інфраструктура, побутові відходи тощо [6].

За даними спостережень Центральної геофізичної обсерваторії імені Бориса Срезневського, у м. Києві у ґрунтах на території парку «Відродний» виявлено максимальний вміст цинку на рівні 826 мг/кг, у ґрунтах на території парку ім. О. Пушкіна - на рівні 822 мг/кг, на території парку Нивки - на рівні 814 мг/кг [47].

У ґрунтах внаслідок багаторічних викидів забруднювальних речовин у атмосферне повітря від різноманітних підприємств, на автомагістралях – від транспорту, сформувалися зони підвищеного вмісту важких металів навколо них промислового та транспортного походження [47].

«Гарячою проблемою» для Києва є промислова площадка ВАТ «Радикал» (на той час п/с № 172, а пізніше Завод хімікатів та ДВП «Радикал»), який був введений в експлуатацію в 1951 році і до 1996 року підприємство було монополістом по виробництву в Україні деяких видів синтетичних матеріалів, зокрема, пінополіуретану, бертолетової солі, каустичної соди, гермабутилу, хімічних засобів захисту рослин. Виробництво було зупинене [6].

Особливе занепокоєння викликає наближення до об'єкту зони житлової забудови та розташування в безпосередній близькості місць великої концентрації людей (торгівельні та офісні центри, ринки тощо) [6].

Забруднений ґрунтовий покрив поступово перетворюється на джерело надходження забруднюючих речовин до ґрунтових вод, рослин, повітря [6].

Шум

Шум – один з видів фізичного (хвильового) забруднення довкілля. Шумове забруднення нерозривно пов'язане з міським середовищем. 60 – 80% шумового забруднення викликають транспортні засоби – автомобілі, залізничні потяги і літаки. Розповсюдженими джерелами забруднення також є промислові підприємства, будівельні та ремонтні роботи, автомобільна сигналізація, гучна музика, масові заходи тощо [50].

Здійснюється будівництво нових ЖК поблизу транспортних розв'язок або залізниць. За останні роки у рази виріс рівень шуму поблизу старих будинків – конструкція яких від початку не була на таке розрахована [50].

Перевищення нормативних значень шумового забруднення вдень спостерігається на магістралях районного та загальноміського значення, що зумовлено інтенсивним рухом автотранспорту. Ще одним джерелом транспортного шуму є міський рейковий транспорт, представлений наземними ланками ліній метро, кільцем міського залізничного транспорту (міською електричкою) та трамваями [6].

Тривалий шум може викликати проблеми зі здоров'ям.

Шум викликає зміни як у слуховому центрі нервової системи, так і у відділах, які регулюють життєво важливі функції: дихання, кровообіг, кровотворення, травлення, рухову діяльність [48].

Негативний вплив шуму на нервову систему проявляється головними болями, безсонням, швидкою втомлюваністю, підвищеним потовиділенням, тремором пальців і рук, порушенням пам'яті і уваги, підвищеним роздратуванням; на серцево-судинну систему – болями в області серця, зменшенням частоти пульсу, зниженим або підвищеним кров'яним тиском. Реакція людини на шум різна. Деякі люди терпимі до шуму, у інших він викликає роздратування, прагнення піти від джерела шуму. В умовах сильного міського шуму відбувається постійна напруга слухового аналізатора. Небезпека можливої втрати слуху через шум, в значній мірі, залежить від індивідуальних особливостей людини. Постійний вплив сильного шуму може не тільки негативно вплинути на слух, але й викликати інші шкідливі наслідки – дзвін у

вухах, запаморочення, головний біль, підвищену втому. Надмірний шум може стати причиною нервового виснаження, психічної пригніченості, вегетативного неврозу, виразкової хвороби, розлади ендокринної та серцево-судинної систем. Шум заважає людям працювати і відпочивати, знижує продуктивність праці. Міський шум справляє негативний вплив і на серцево-судинну систему. Ішемічна хвороба серця, гіпертонічна хвороба, підвищений вміст холестерину в крові зустрічаються частіше в осіб, що проживають у гучних районах [48].

Дискомфорт викликає не тільки шумове забруднення, але і повна відсутність шуму. Більше того, звуки певної сили підвищують працездатність і стимулюють процес мислення (особливо процес рахунку) і, навпаки, при повній відсутності шумів людина втрачає працездатність і відчуває стрес. Найбільш оптимальними для людського вуха є природні шуми: шелест листя, дзюрчання води, спів птахів. Індустріальні шуми будь-якої потужності не сприяють поліпшенню самопочуття [48].

Серед можливих рішень проблеми шуму є:

- зменшення швидкості руху та впровадження м'якших, менш гучних дорожніх покриттів,
- перехід на велосипедний транспорт, ходьбу пішки та використання електромобілів,
- застосування спеціальних шумопоглинаючих матеріалів та посиленних склопакетів у будинках,
- блочна забудова житлових кварталів з утворенням тихих зон у внутрішніх двориках,
- зведення новобудов на достатній відстані від доріг,
- використання будівель, які не потребують звукоізоляції, як бар'єрів для захисту від шуму,
- прокладання основних трас міжміського сполучення повз житлові райони,
- обмеження інтенсивного руху транспорту в місцях, де живуть люди,
- використання засобів звукоізоляції, наприклад спеціальних огорож,
- популяризація використання міського транспорту.

Ефективним заходом боротьби з шумом у містах є озеленення. Деревя, які посаджені близько одне від одного, оточені густими кущами, значно знижують рівень техногенного шуму і покращують міське середовище.

Пошкодження об'єктів енергетики, спричинене збройною агресією проти України, у 2023 році призвело до масового використання газо\дизель генераторів, що в свою чергу спричинило збільшення рівня шумового навантаження на навколишнє середовище від таких працюючих генераторів. [5].

Електромагнітне випромінювання

За останні роки в результаті інтенсивного розвитку виробничої, інформаційної та іншої діяльності людини виник новий фактор – електромагнітне забруднення навколишнього середовища. Джерелом електромагнітного випромінювання в населених пунктах є радіотехнічні засоби й електроенергетичне устаткування. Це радіотелевізійні, радіолокаційні станції, базові станції стільникового (мобільного), транкінгового, супутникового

зв'язку, комп'ютери, побутова техніка, електричні повітряні та кабельні лінії, трансформаторні підстанції, промислове обладнання тощо [49].

Найбільший внесок в загальне електромагнітне забруднення створюють радіотелевізійні центри та базові станції стільникового мобільного зв'язку, під впливом яких знаходиться переважна частина населення міста. Електромагнітне випромінювання, що створюється радіонавігаційними засобами аеропортів, радіотехнічними засобами, має відносно локальний характер розповсюдження та впливу на населення і має місце в тих районах, де ці засоби розташовані.

Основний вплив на сучасний електромагнітний стан м. Києва здійснюють випромінювання базових станцій стільникового зв'язку, Київського телецентру, радіонавігаційних засобів Аеропорту «Київ», радіотехнічних засобів Київського авіаційного об'єднання, метеорологічного радіолокатора «Метеор», радіотехнічних засобів військової частини, лінії електропередачі високої напруги «ЛЕП-330» [49].

Випромінювання від вишок стільникового зв'язку найбільш потужні в місцях скупчення людей. Найбільшого електромагнітного навантаження зазнають кияни, які мешкають у центральних районах столиці (Шевченківський, Печерський, Солом'янський, Подільський), унаслідок підвищеної концентрації розміщення базових станцій стільникового зв'язку в центральній частині міста. Це пов'язано з тим, що основна частина населення м. Києва працює або проїжджає через центральну частину міста і для безперебійної роботи мобільних мереж потрібно встановлювати додаткові базові станції стільникового зв'язку [49].

Для створення безпечних умов життєдіяльності населення в місцях перевищення допустимого значення необхідно застосовувати інженерно-технічні, санітарно-гігієнічні, містобудівні та інші засоби по зниженню рівня електромагнітного випромінювання.

Методами зниження електромагнітного випромінювання є:

- зменшення випромінювання від джерела (використання більш сучасних та енергоефективних технологій, що дозволяють зменшити силу випромінювання),
- екранування (металеві екрани або спеціальні матеріали, що блокують електромагнітні хвилі та захищають від їх впливу),
- встановлення санітарно-захисних зон (планування та розміщення джерел випромінювання на певній відстані від житлових та громадських об'єктів),
- захист від статичної електрики (використання антистатичних матеріалів та пристроїв для зниження рівня статичної електрики в приміщеннях та на робочих місцях),
- зміна поведінки (зменшення часу перебування поблизу джерел випромінювання).

Радіаційний фон

Рівень сумарної сонячної радіації взимку порівняно невеликий – близько 300 МДж/м², протягом весни збільшується і може сягати 1340 – 1500 МДж/м². Влітку відбувається подальше збільшення притоку тепла і в липні – серпні він

становить близько 1720 МД ж/м². Восени надходження сумарної радіації помітно знижується, у жовтні – листопаді її рівень в 1,5 – 2 рази менший, ніж навесні [6].

Радіаційна ситуація на території України відповідно до чинних програм відстежується шляхом регулярних спостережень за потужністю експозиційної дози (ПЕД) гамма-випромінення (163 пункти), відбором та аналізом на вміст радіонуклідів проб повітряних аерозолів (7 пунктів), атмосферних випадань (52 пункти), поверхневих вод (9 пунктів), а також періодично – проб ґрунту та води в 100-км зоні впливу діючих АЕС [47].

Частина пунктів гідрометеорологічної служби, які опинилися на тимчасово окупованих територіях та у зоні бойових дій, спостереження не проводили. Фактично оцінка радіаційного стану виконувалась на основі даних 144 пунктів контролю ПЕД, 48 пунктів відбору проб атмосферних випадань, 7 пунктів спостережень за радіоактивністю повітряних аерозолів та 5 пунктів відбору проб поверхневих вод. Поза контролем залишаються території Донецької, Луганської, частини Запорізької, Херсонської областей та АР Крим; немає можливості проводити відбір проб поверхневих вод у Верхньому Дніпрі, дніпровських водосховищах нижче Канівської ГЕС, Дніпровському лимані та Південному Бузі [47].

Втім, отриманих результатів спостережень достатньо для достовірної оцінки рівня радіоактивного забруднення навколишнього природного середовища на території України [47].

Гідрометеорологічна служба проводила спостереження за ПЕД гаммавипромінення з періодичністю 4 рази на добу (з серпня 2022 р.), а з 06.06.2023 після підриву греблі Каховської ГЕС та у зв'язку із підвищенням внаслідок цього аварійних ризиків на ЗАЕС впроваджені 8-разові вимірювання ПЕД у основні та додаткові синоптичні строки (00, 03, 06, 09, 12, 15, 18, 21 год. за всесвітнім координованим часом) [47].

За даними мережі спостережень гідрометеорологічної служби ПЕД гаммавипромінення на території країни за межами зони відчуження (далі – ЗВ) ЧАЕС протягом 2023 р. знаходилася у межах коливань природного радіаційного фону і становила 6–21 мкР/год [47].

У ЗВ ЧАЕС у районі розташування метеорологічної станції Чорнобиль гаммафон протягом року складав 16–23 мкР/год [47].

Випадків перевищення контрольних рівнів ПЕД на мережі спостережень гідрометеорологічних організацій не зафіксовано [47].

Основним джерелом надходження до атмосфери техногенних радіоактивних елементів (насамперед, це реакторні та вибухові цезій-137 і стронцій-90) на території України залишається вторинне вітрове підймання радіоактивних ізотопів з поверхні ґрунту, забрудненого внаслідок випробування ядерної зброї у 1940–1980-х роках та аварії на Чорнобильській АЕС [47].

Аномальних радіонуклідів у пробах атмосферного повітря протягом 2023 р. не фіксувалось [47].

Вміст техногенних радіонуклідів цезію-137 та стронцію-90 в атмосферному повітрі був на декілька порядків нижчим за допустимі рівні, встановлені Державними гігієнічними нормативами «Норми радіаційної

безпеки України НРБУ97» для осіб категорії В (населення) – 0,8 Бк/м³ для цезію-137 та 0,2 Бк/м³ для стронцію-90 [47].

Загалом в Україні тривають процеси очищення атмосфери від радіонуклідів техногенного походження. Концентрація цезію-137 та стронцію-90 у приземному шарі атмосфери, починаючи приблизно з 1998 року, коливається в межах, близьких до передаварійних рівнів. Поступове подальше зниження концентрації штучних радіонуклідів відбуватиметься внаслідок їхнього природного розпаду, а також внаслідок зменшення їх надходження до приземного шару атмосфери через вторинне вітрове підймання, що обумовлено міграцією цих радіонуклідів у нижні шари ґрунту. Проте на фоні цієї загальної тенденції епізодично спостерігаються випадки деякого підвищення радіоактивності приземної атмосфери у разі небезпечних стихійних метеорологічних явищ, лісових пожеж або масштабного антропогенного втручання на радіаційно забруднених територіях, які, зазвичай, не мають стійкого та тривалого характеру. Суттєве збільшення радіоактивності приземного повітря можливе лише внаслідок техногенних аварій на радіаційно небезпечних об'єктах як на території України, так і за її межами [47].

Загалом протягом 2023 р. вміст стронцію-90 і цезію-137 у контрольованих водних об'єктах України був значно меншим за допустимі рівні, які визначено Державними гігієнічними нормативами «Допустимі рівні вмісту радіонуклідів цезію-137 та стронцію-90 у харчових продуктах та питній воді» ДР-2006 (2000 Бк/м³ для кожного радіонукліду) [47].

Протягом 2023 року на території України не фіксувалось надзвичайних подій техногенного або природного характеру, які б суттєво вплинули на радіаційний стан довкілля [47].

Природно-ресурсний потенціал міста

Лісові масиви

Лісові масиви Києва – найважливіша природоутворювальна частина довкілля. Насадження формують комфортне середовище для відпочинку населення: поліпшують температурний і радіаційний режими, режим вологості, зменшують силу вітру, сприяють очищенню атмосферного повітря, збагачують його киснем і фітонцидами [6].

Всі ліси м. Києва належать до категорії рекреаційно-оздоровчих лісів (виконують переважно рекреаційні, санітарні, гігієнічні та оздоровчі функції) та лісів природоохоронного, наукового, історико-культурного призначення (виконують особливі природоохоронні, естетичні, наукові функції тощо) [6].

За результатами інвентаризації, здійсненої у 2021 році Управлінням екології та природних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації), в межах території м. Києва виявлено 7 постійних лісокористувачів на загальній площі 33,6 тис. га [6].

Переважна частина лісових ресурсів перебуває в користуванні КП «Дарницьке лісопаркове господарство», КП «Святошинське лісопаркове господарство» та КП «Лісопаркове господарство «Конча-Заспа» [6].

Зелені зони

Зелені зони відіграють у місті важливу функцію запобігання негативним наслідкам розбудови міста. Вагомий вплив на кліматичні особливості, регулювання водного режиму через утримання опадів, буферні властивості щодо хімічного та акустичного забруднення, створення умов для відпочинку. Зелені насадження наповнюють атмосферу киснем, споживання якого постійно зростає, особливо у місцях концентрації промисловості і транспорту. Затримуючи потоки повітря і знижуючи тим самим силу вітру, зелені насадження очищують повітря від домішок, що містяться у ньому. Також відомі фітонцидні властивості зелених насаджень значно знижують вплив пилу та шкідливих газів на людину. Фітонцидність проявляється у тому, що рослини виділяють леткі речовини, здатні вбивати або зменшувати розвиток хвороботворних бактерій, сприяючи оздоровленню довкілля. Фітонциди дерев і кущів діють на деяких комах. Значну роль відіграють і шумозахисні властивості рослин [34].

Київ постійно розвивається, збільшується кількість мешканців, збільшується кількість забудов. Це у свою чергу потребує облаштування додаткових парків, скверів, зон відпочинку та рекреації. Для вирішення цієї проблеми щорічно збільшується площа міських зелених зон за рахунок прийняття Київської міською радою рішень про надання статусів зелених зон землям, не наданим в користування та повернутим з оренди у забудовників. КО «Київзеленбуд» постійно збільшує обсяги робіт з озеленення міста, здійснює капітальний ремонт і реконструкцію об'єктів зеленого господарства [34].

Інформація щодо кількості та площ парків, скверів, бульварів, які перебувають на балансі та обслуговуванні комунальних підприємств по утриманню зелених насаджень районів м.Києва, які входять до складу КО «Київзеленбуд», наведена в таблиці [23]:

Назва показника	Станом на 01.01.2023		Станом на 01.01.2024	
	Кількість	Площа	Кількість	Площа
Парки	126	3375,031	126	3375,880
Сквери	644	469,82	649	472,227
Бульвари	48	149,63	47	149,57

Основними особливостями є нерівномірний розподіл зелених зон по місту, низька пішохідна доступність, низький показник площі зелених зон на душу населення в межах забудови.

Природно-заповідний фонд

Фактична площа територій і об'єктів природно-заповідного фонду м. Києва станом на 01.01.2024 складає 21774,31 га, що складає 0,53% від загальнодержавної площі територій та об'єктів природно-заповідного фонду та 26,1% від загальної площі м. Києва [6]. Станом на 01.01.2023 зазначені показники були 21517,41 га, 0,52% та 25,8% відповідно; станом на 01.01.2022 – 21241,9 га, 0,52% та 25,4%.

Фактична площа територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного значення складає 54,69% (54,9% у 2022 році), а площа територій і об'єктів місцевого значення – 45,31% (45,1% у 2022 році) від загальної площі природно-заповідного фонду м. Києва [6].

Державною стратегією регіонального розвитку на період до 2020 року, затвердженою постановою Кабінету Міністрів України від 06.08.2014 № 385, питома вага площі природно-заповідного фонду для м. Києва в 2020 році була визначена на рівні 21%. При цьому, на момент затвердження цієї Стратегії площа територій та об'єктів природно-заповідного фонду міста Києва становила 17320,6742 га, тобто – 20,7 % від площі міста. Станом на 01.01.2024 цей показник становить 26,1% (станом на 01.01.2023 – 25,8%) [6].

Зростання показника питомої ваги площі природно-заповідного фонду для м. Києва відбулося внаслідок прийняття упродовж 2016 – 2023 років Київською міською радою рішень про створення і оголошення територій та об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення, за рахунок чого загальна фактична площа територій природно-заповідного фонду зросла на 4,45 тис. га.

Зокрема створено: у 2016 році – 5 об'єктів, у 2017 – 2 об'єкти, у 2018 – 3 об'єкти, у 2019 – 8 об'єктів, 2020 – 16 об'єктів, 2021 – 11 об'єктів, 2022 – 8 об'єктів. Протягом 2023 року було створено 8 об'єктів природно-заповідного фонду місцевого значення, а саме: ландшафтний заказник «Броварський ліс», зоологічну пам'ятку природи «Гай хижих птахів» та ботанічні пам'ятки природи: «Заплава орхідей», «Броварська пуца», «Сонячна», «Зозулин яр», «Гронянка», «Два брати» [6].

Динаміка структури природно-заповідного фонду м. Києва [6]

Таблиця 1

Категорії територій та об'єктів ПЗФ	На 01.01.2023 (попередній рік)		На 01.01.2024 (поточний рік)	
	Кількість, од.	Площа, га	Кількість, од.	Площа, га
1	2	3	4	5
Природні заповідники	-	-	-	-
Біосферні заповідники	-	-	-	-
Національні природні парки	1	10988,14	1	10988,14
Регіональні ландшафтні парки	4	1493,26	4	1493,26
Заказники загальнодержавного значення	1	1110,20	1	1110,20
Заказники місцевого значення	41	9728,55	42	9853,55
Пам'ятки природи загальнодержавного значення	1	30,00	1	30,00
Пам'ятки природи місцевого значення	157	169,89	164	301,79
Заповідні урочища	-	-	-	-
Ботанічні сади загальнодержавного значення	3	205,70	3	205,70
Ботанічні сади місцевого значення	-	-	-	-

Дендрологічні парки загальнодержавного значення	1	6,50	1	6,50
Дендрологічні парки місцевого значення	1	13,70	1	13,70
Зоологічні парки загальнодержавного значення	1	39,50	1	39,50
Зоологічні парки місцевого значення	-	-	-	-
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва загальнодержавного значення	9	1946,50	9	1946,50
Парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва місцевого значення	14	208,58	14	208,58
РАЗОМ:	234	25940,52	242	26197,42
в тому числі:				
загальнодержавного значення	17	14326,54	17	14326,54
місцевого значення	217	11613,98	225	11870,88
Фактична площа ПЗФ		21517,41		21774,31
% фактичної площі ПЗФ від площі адміністративно-територіальної одиниці		25,80		26,10

Звіт про зміни складу територій та об'єктів природно-заповідного фонду загальнодержавного та місцевого значення в 2023 році, розташованих на території м. Києва [6]

Таблиця 2

№ п/п	Категорія, значення	Тип	Назва	Площа, га	Обґрунтування причини ліквідації статусу	№, дата, назва документу, яким було створено (оголошено) об'єкт ПЗФ, ліквідовано статус або внесені зміни, ким прийнятий
1	2	3	4	5	6	7
Створено (оголошено)						
1	Пам'ятка природи	зоологічна	Гай хижих птахів	105,1		Рішення Київської міської ради від 25.05.2023 № 6462/6503
2	Пам'ятка природи	ботанічна	Заплава орхідей	24,9		Рішення Київської міської ради від 25.05.2023 № 6463/6504
3	Пам'ятка природи	ботанічна	Зозулин яр	0,5		Рішення Київської міської ради від 05.10.2023 № 7131/7172
4	Пам'ятка природи	ботанічна	Гронянка	0,5		Рішення Київської міської ради від 05.10.2023 № 7130/7171

№ п/п	Категорія, значення	Тип	Назва	Площа, га	Обґрунтування причини ліквідації статусу	№, дата, назва документу, яким було створено (оголошено) об'єкт ПЗФ, ліквідовано статус або внесені зміни, ким прийнятий
1	2	3	4	5	6	7
5	Пам'ятка природи	ботанічна	Солячна	0,1		Рішення Київської міської ради від 05.10.2023 № 7128/7169
6	Пам'ятка природи	ботанічна	Броварська пуша	0,8		Рішення Київської міської ради від 05.10.2023 № 7129/7170
7	Пам'ятка природи	ботанічна	Два брати	0,001		Рішення Київської міської ради від 09.11.2023 № 7300/7341
8	Заказник	ландшафтний	Броварський ліс	125,0		Рішення Київської міської ради від 09.11.2023 № 7299/7340
Всього				256,9		
Ліквідовано статус						
1	-	-	-	-	-	-
Змінено категорію, тип, значення, площу тощо						
1	-	-	-	-	-	-

Вода

Київ забезпечується питною водою з трьох джерел водопостачання – річок Дніпра, Десни та підземних водоносних горизонтів. Артезіанський водопровід експлуатує свердловини сеноман-келовейського та середньоюрського водоносних горизонтів, глибиною від 90 до 340 м [6].

Для господарсько - питного водопостачання м. Києва використовуються переважно води сеноман-келовейського та байоського водоносних горизонтів [6].

Підземні води комплексу прісні, з мінералізацією 0,3 – 0,53 г/дм³, гідрокарбонатні кальцієво-натрієво-магнієві. Загальна жорсткість води змінюється в межах 2,3 – 6,0 ммоль/дм³. Вміст мікрокомпонентів в межах допустимих норм. Експлуатація сеноман-келовейського водоносного комплексу для водопостачання м. Києва розпочалася в кінці XIX століття і триває до теперішнього часу [6].

Водоносний горизонт у відкладах орельської світи середньої юри (байоський) в межах м. Києва розповсюджений скрізь. Водомісткі породи майже скрізь представлені пісками дрібнозернистими, частіше середньозернистими, крупнозернистими до гравелистих, що чергуються з прошарками та лінзами глин [6].

Середньоюрський водоносний горизонт оцінюється як природно захищений від забруднення з поверхні землі. Води горизонту прісні, вміст

сухого залишку $0,2 - 0,7 \text{ г/дм}^3$. За хімічним складом води горизонту хлоридно-гідрокарбонатні, натрієво-кальцієві та натрієво-магнієво-кальцієві. Величина загальної жорсткості $2,2 - 7,6 \text{ ммоль/дм}^3$. Вміст мікрокомпонентів знаходиться в межах допустимих норм. Водонесний горизонт середньоюрських відкладів широко використовується для водопостачання м. Києва і розливу мінеральних природних столових вод [6].

Стан здоров'я населення

Здоров'я людини багато в чому залежить від стану навколишнього природного середовища. Чиста вода, свіже повітря, доступ до зелених зон, родючий ґрунт – все це необхідно людям.

Забруднення навколишнього природного середовища негативно позначається на здоров'ї. Забруднене атмосферне повітря може стати джерелом проникнення в організм шкідливих речовин через органи дихання та може призвести до захворювань дихальних шляхів, алергій, погіршення астми та інших респіраторних захворювань. Великі міста, де концентрація автомобілів і промислових установок висока, часто стикаються з проблемами якості повітря. Забруднена вода може містити хвороботворні мікроорганізми і небезпечні для здоров'я речовини. Неправильне управління водними ресурсами та забруднення водою може спричинити хвороби, що передаються через воду, такі як холера, дизентерія, гепатит та інші захворювання. Недостатній доступ до чистої питної води та недбале відведення стічних вод можуть стати серйозною загрозою для здоров'я. Забруднені ґрунт і ґрунтові води погіршують якість вирощених продуктів харчування. Кліматичні зміни можуть призвести до екстремальних погодних умов, що впливають на розповсюдження векторних захворювань та інших хвороб. Наявність зелених зон та парків у місті позитивно впливає на психічне здоров'я, знижує рівень стресу, сприяє активному способу життя та зменшує ризики певних хвороб, таких як депресія та серцево-судинні захворювання.

Стан захворюваності населення або небезпека його здоров'ю найбільш тісно пов'язана з обсягами виробництва промислової продукції, станом забруднення окремих природних сфер, небезпечних техногенних виробництв гігантів індустрії, електромагнітних випромінювань та акустичного забруднення.

Діяльність автотранспорту, теплоенергетичних систем та промисловості сприяє викидам забруднюючих речовин у атмосферне повітря, створює шумове забруднення та смог. Усі забруднювачі негативно впливають на організм людини: утруднюють дихання, ускладнюються і можуть набути небезпечного характеру серцево-судинні захворювання. Поряд з цим використання сучасних засобів транспорту супроводжується значним рівнем шуму, який негативно впливає на нервову систему людини, викликає безсоння, психічні порушення [34].

Вплив діоксиду азоту на людину призводить передусім до розвитку гострих, а при тривалій дії і до хронічних захворювань органів дихальної системи та виникнення приступів задухи у хворих на бронхіальну астму. Навіть при незначних концентраціях діоксиду азоту у повітрі підвищується схильність до респіраторних інфекційних захворювань, що особливо актуальним є у

зимовий період. Найбільша концентрація діоксиду азоту реєструється біля краю тротуару дороги. Максимальні концентрації діоксиду азоту спостерігаються у центральних районах Києва [34].

У м. Києві вміст діоксиду азоту та формальдегіду за середньорічними та максимальними концентраціями часто перевищує рівень ГДК. Найбільш високі середньорічні концентрації спостерігаються на постах, які розташовані поблизу автомагістралей з інтенсивним рухом транспорту: в районі Бессарабської площі, на проспекті Перемоги, Московській площі та в районі станції метро Шулявська [34].

Пил (зважені часточки діаметром до 205 мкм органічної та неорганічної природи) здатний викликати захворювання органів дихальної системи, серцево-судинної системи і збільшувати показники смертності серед населення, яке проживає в зоні інтенсивного руху транспорту [34].

Найбільш небезпечні мікрочастки розміром до 2,5 мкм, які мають здатність проникати через легеневі мембрани і вносити токсичні речовини безпосередньо в кровоносну систему [34].

Забруднення повітря зваженими частками є одним з основних факторів, що підвищують ризик розвитку серцево-судинних захворювань, хронічної обструктивної хвороби легень і раку легень у дорослих. Через забруднення повітря всередині приміщень також зростає ризик розвитку гострих інфекцій нижніх дихальних шляхів і пов'язаної з ними смертності серед дітей молодшого віку [34].

Існує тісне кількісне співвідношення між впливом високих концентрацій дрібних частинок (PM10 і PM2,5) та підвищенням смертності та захворюваності як для короткотермівової, так і для довготривалої дії підвищених рівнів забруднення. І навпаки, при зменшенні концентрації зважених частинок захворюваність та смертність зменшується, за умов коли інші діючі фактори залишаються незмінними [34].

Забруднення дрібнодисперсними частками (PM2,5) впливає на здоров'я навіть при дуже низьких концентраціях – безпечного порогового рівня, нижче якого б не завдавалось шкоди здоров'ю населення, не існує. Тому цей вид забруднення має контролюватися більш ретельно ніж інші забрудники, що вимагає створення додаткових мереж вимірювальних станцій з фокусом на відстеження концентрацій PM2,5 [34].

Підходи до управління якістю повітря повинні бути спрямовані на загальне зменшення концентрацій PM2,5 та усунення джерел забруднення в міському середовищі [34].

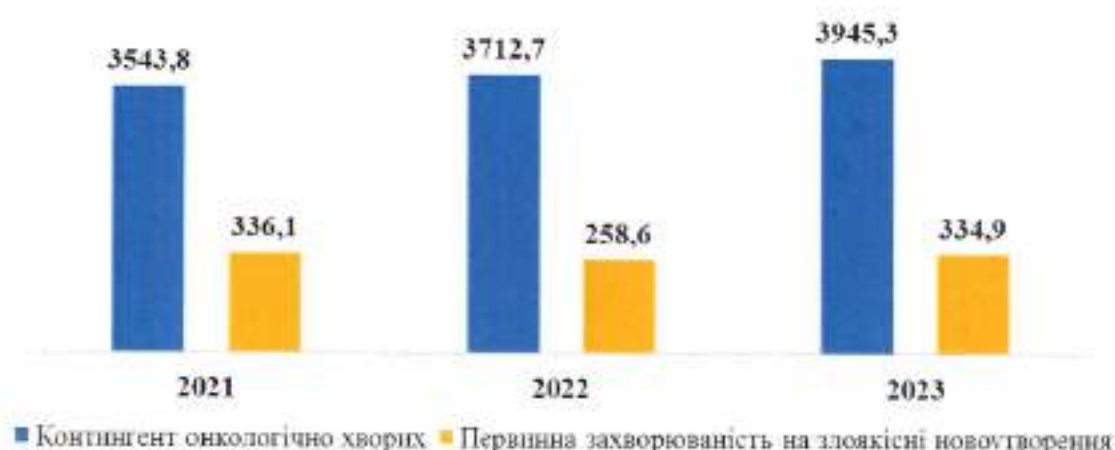
Враховуючи, що у період дії воєнного стану органи державної статистики призупинили оприлюднення статистичної інформації, а також те, що значна частина інформації є з обмеженим доступом, аналіз статистичних показників щодо смертності та народжуваності за 2022-2023 роки не наводиться. Окремо, зазначаємо, що значний вплив на оцінку динаміки показників здоров'я та захворюваності жителів міста Києва завдали численні міграційні процеси населення [7].

Крім того, у зв'язку зі скасуванням обліку захворюваності та відміною державної статистичної звітності за формою №12 «Звіт про захворювання, зареєстровані у хворих, які проживають у районі обслуговування лікувально-

профілактичного закладу» відповідно до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 04.10.2018 №1802 «Про затвердження Змін до наказу Міністерства охорони здоров'я України від 10 липня 2007 року №378» дані щодо захворюваності населення за зверненнями до лікарів закладів охорони здоров'я відсутні [7].

Один з основних показників здоров'я та захворюваності жителів міста Києва, який доступний для проведення аналізу з урахуванням можливого впливу навколишнього середовища – це захворюваність населення на злоякісні новоутворення. В столиці зберігається тенденція до зростання контингенту онкологічних хворих, насамперед внаслідок позитивних змін — подовження терміну життя хворих на рак [7].

*Захворюваність населення на злоякісні новоутворення
(на 100 тис. населення)*

В 2023 році було вперше виявлено онкологічне захворювання у 9887 осіб (2022 рік – 7636). Найпоширенішими серед первинно виявлених злоякісних новоутворень у 2023 році були (на 100 тис. населення): рак молочної залози – 89,6 (2022 рік - 67,6), шкіри – 45,7 (2022 рік - 32,7), легень – 20,0 (2022 рік - 17,3), лімфатичної та кровотворної тканини – 19,5 (2022 рік -16,3) [7].

Аналіз первинної захворюваності на злоякісні новоутворення у 2021-2023 роках в розрізі районів міста можна прослідкувати за таблицею 3 [7].

Таблиця 3

	2021		2022		2023	
	Всього	на 100 тис. населення	Всього	на 100 тис. населення	Всього	на 100 тис. населення
Голосіївський	766	302,1	564	222,7	835	329,7
Дарницький	1239	355,8	980	281,9	1297	373,0
Дніпровський	1260	352,6	924	259,3	1226	344,0
Деснянський	1322	360,0	1035	283,4	1265	346,4
Оболонський	1097	345,6	847	267,8	1112	351,6
Печерський	288	175,2	208	125,8	321	194,1

Подільський	740	353,0	503	239,1	721	342,8
Святошинський	1119	327,8	1005	295,1	1159	340,3
Солом'янський	1109	288,0	806	208,5	1017	263,0
Шевченківський	1002	468,5	764	362,7	934	443,5
м. Київ	9942	336,1	7636	258,6	9887	334,9

Серед доступних показників, які можна проаналізувати, є показники епідеміологічної ситуації з туберкульозу [7].

Захворюваність на туберкульоз у 2023 році в місті Києві збільшилась у порівнянні з 2022 роком на 33,9 %. Виявлено 969 випадків активного туберкульозу проти 722 за 2022 рік. Показник по місту склав - 32,8 на 100 тис. населення проти 24,5 у 2022 році (Україна 2023 рік - 48,4). Збільшення кількості діагностованих випадків туберкульозу у 2023 році пояснюється недовиявленням цих випадків у 2020 - 2021 роках у зв'язку з карантинними обмеженнями з приводу COVID-19, зменшенням активності серед населення щодо відвідування закладів охорони здоров'я та збільшенням кількості внутрішньо переміщених осіб у зв'язку з міграцією населення через військову агресію росії проти України. [7].

Внаслідок збройної агресії росії проти України з 24.02.2022 на території м. Києва спостерігались масові ураження вогнепальною, артилерійською та ракетною зброєю територій міських лісів та природно-заповідного фонду м. Києва. Війна вплинула на кожний компонент довкілля воду, повітря, ґрунти, зелені насадження, тваринний та рослинний світ [6].

Наслідки цього негативного впливу матимуть довгостроковий характер [6].

Зокрема, пошкодження об'єктів енергетики у зимовий період м. Києва призвело до масового використання газо\дизель генераторів, пічок – буржуйок, що в свою чергу призвело до збільшення кількості забруднюючих речовин в атмосферному повітрі (вуглецю оксиду, азоту діоксиду, діоксиду сірки, вуглеводних C₁₂-C₁₉, пилу) [6].

Збільшення рівня шумового навантаження на навколишнє середовище від працюючих генераторів [6].

Зростання кількості великогабаритних будівельних відходів, в наслідок руйнування житлового, громадського та промислового фондів столиці, під час ракетних атак збройними силами росії [6].

Найбільш постраждалими від збройної агресії росії, особливо на початку повномасштабного вторгнення в Україну, є території міських лісів КП «Святошинське лісопаркове господарство» (в тому числі території, що входять до складу національного природного парку «Голосіївський», ландшафтний заказник місцевого значення «Золотий ліс», лісовий заказник місцевого значення «Межигірсько-Пуша-Водицький» тощо) та КП «Дарницьке лісопаркове господарство». Зокрема, протягом 2023 року на території лісів

КП «Дарницьке лісопаркове господарство» було зафіксовано 20 випадків потрапляння боєприпасів та їх уламків, що спричиняло виникнення пожеж та пошкодження дерев [6].

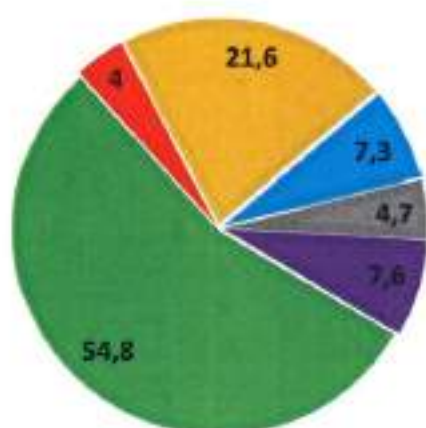
Здоров'я населення тісно пов'язане з станом природного середовища. Застосування ефективних екологічних політик, зменшення викидів шкідливих речовин та сприяння сталому використанню ресурсів є ключовими для забезпечення здоров'я та благополуччя населення.

Розділ 3. Моніторинг використання землі

За функціональним призначенням, станом на 01.01.2024, територія міста поділяється на:

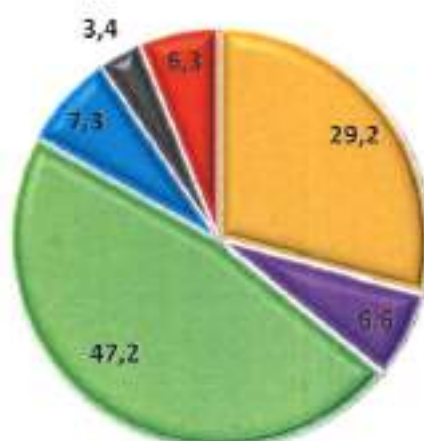
- Житлові та громадські будови (21,6%)
- Промислові, науково-виробничі, комунально-складські (7,6%)
- Зелені насадження та рекреаційні зони (54,8%)
- Водні поверхні (7,3%)
- Транспортна інфраструктура (4,7%)
- Інше (4%) [3]

РИС. 3.1. ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ПРИЗНАЧЕННЯ ТЕРИТОРІЇ М.КИЄВА СТАНОМ НА 01.01.2024

- Промисловість, науково-виробничі, комунально-складські
- Зелені насадження та землі рекреації
- Інші
- Житлова та громадська забудова
- Водні поверхні
- Транспортна інфраструктура

РИС. 3.2. ФУНКЦІОНАЛЬНЕ ПРИЗНАЧЕННЯ ТЕРИТОРІЇ М.КИЄВА СТАНОМ НА 01.01.2001 [37]

- Житлові та громадські будови
- Промислові, науково-виробничі, комунально-складські
- Зелені насадження та рекреаційні зони
- Водні поверхні
- Транспортна інфраструктура
- Інше

В порівнянні з даними станом на 01.01.2001 [37] відбувся перерозподіл функціонального призначення території у процентному відношенні. Так, відмічається збільшення територій зелених насаджень та рекреаційних зон з 47,2% до 54,8%, промислових, науково-виробничих, комунально-складських територій з 6,6% до 7,6%, транспортної інфраструктури з 3,4% до 4,7% та зменшення територій житлової та громадської забудови з 29,2% до 21,6%.

Структура функціонального призначення території станом на 01.01.2024, в порівнянні з даними станом на 01.01.2023, зазнала незначних змін, оскільки за звітній період Київською міською радою було затверджено один детальний

план території. Відтак, зросла кількість територій зелених насаджень та рекреаційних зон з 54,5% до 54,8%, житлової та громадської забудови з 20,4% до 21,6%, зменшилась кількість промислових, науково-виробничих, комунально-складських територій з 7,9% до 7,6%, транспортної інфраструктури з 5,7% до 4,7% та залишилася незмінною кількість територій водних поверхонь (7,3%) та інших територій (4%).

За результатами проведеного комплексу заходів із містобудівного моніторингу, беручи до уваги діючу містобудівну документацію та з метою забезпечення сталого розвитку території з урахуванням державних і громадських інтересів, при розробленні чи внесенні змін до діючої містобудівної документації на місцевому рівні, передбачається збереження територій лісів, зелених зон, оптимізація дорожньо-транспортної мережі, впорядкування існуючих виробничих територій, а також збільшення кількості територій житлової забудови, територій громадської забудови, об'єктів рекреаційного призначення у районах житлової забудови, що дає можливість впорядкувати вищезазначені території.

Відповідно до статті 1 Указу Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України від 24.02.2022 № 2102-IX (зі змінами) в Україні триває воєнний стан.

Підпунктом 5 пункту 27 Розділу X Земельного кодексу України встановлено заборону на безоплатну передачу земель державної, комунальної власності у приватну власність, надання дозволів на розроблення документації із землеустрою з метою такої безоплатної передачі, розроблення такої документації. Положення цього підпункту не поширюються на безоплатну передачу земельних ділянок у приватну власність власникам розташованих на таких земельних ділянках об'єктів нерухомого майна (будівель, споруд), а також на безоплатну передачу у приватну власність громадянам України земельних ділянок, переданих у користування до набрання чинності цим Кодексом.

За інформацією інформаційно-телекомунікаційної системи «Єдиний інформаційний простір територіальної громади міста Києва» у 2023 році, як і у 2022 році, Київською міською радою не прийнято жодного рішення про надання у власність та користування земельних ділянок під будівництво (2021 – 165, 2020 – 95, 2019 – 175, 2018 – 318), в т.ч. рішень про приватизацію громадянами земельних ділянок для будівництва і обслуговування жилих будинків, господарських будівель та споруд (2021 – 49, 2020 – 36, 2019 – 73, 2018 – 183) [42].

У 2023 році між суб'єктами господарювання та Київською міською радою укладено 279 договорів оренди земельних ділянок/договорів про укладення договорів оренди земельних ділянок на новий строк/договорів про внесення змін до договорів оренди земельних ділянок (у 2022 році – 239, 2021 – 311) [39].

Усі земельні ділянки, що відводяться та об'єкти, що будуються мають відповідати функціональному зонуванню території. Моніторинг відповідності земельних ділянок, що відводяться, та об'єктів, що будуються, функціональному зонуванню території не проводився.

Розділ 4. Моніторинг забудови

Упродовж 2023 року до Департаменту надійшло:

1192 заяви щодо надання містобудівних умов та обмежень для проєктування об'єктів будівництва (внесення змін до них) (скасовано 6 містобудівних умов та обмежень для проєктування об'єктів будівництва) (у 2022 – 738, 2021 – 2007);

520 заяв щодо видачі будівельних паспортів забудови земельної ділянки (у 2022 – 361, 2021 – 816).

Департаментом надано містобудівних умов та обмежень для проєктування об'єктів будівництва – 322 (у 2022 – 175, 2021 – 417), будівельних паспортів забудови земельної ділянки – 45 (у 2022 – 34, 2021 – 105).

Усі містобудівні умови і обмеження та будівельні паспорти забудови земельної ділянки створені та видані за допомогою Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва.

Інформація стосовно технічних умов у 2023 році:

- ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» було підготовлено 1826 технічних умов на приєднання до електричних мереж [24].
- АТ «Українська залізниця» було видано 20 технічних умов на приєднання до електричних мереж, 2 технічних умов на приєднання до систем централізованого водопостачання [25], 3 технічних умов на перетин залізничних колій [25].
- ПРАТ «АК «Київводоканал» було підготовлено 804 технічних умов на водопостачання та каналізування об'єктів, у тому числі на водопостачання – 403, на каналізування – 401 [26].
- КП «СУППР» було надано 23 технічних умов на проєктування об'єктів [27].
- АТ «Укртелеком» було створено 7 технічних умов, що стосуються робіт в кабельній каналізації АТ «Укртелеком» [28].
- КП «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО» було підготовлено 74 технічних умов із збільшенням теплового навантаження [29].

Надання технічних умов з підключення до мережі газопостачання виконується акціонерним товариством «КИЇВГАЗ». Зазначена статистична інформація не надана.

Протягом 2023 року Департаментом з питань державного архітектурно-будівельного контролю міста Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) зареєстровано та видано документів дозвільного та реєстраційного характеру щодо об'єктів незначного (СС1) та середнього (СС2) класу наслідків:

- опрацьовано повідомлень про початок виконання підготовчих робіт – 45, з них зареєстровано повідомлень – 9 [38];

- опрацьовано повідомлень про початок виконання будівельних робіт щодо об'єктів, будівництво яких здійснюється на підставі будівельного паспорта, та повідомлень про початок виконання будівельних робіт щодо об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними наслідками (СС1) – 1385, з них зареєстровано повідомлень – 358 [38];

- опрацьовано декларацій про готовність до експлуатації об'єктів, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними наслідками (СС1) – 949, з них зареєстровано декларацій – 287 [38];

- опрацьовано заяв про видачу дозволу на виконання будівельних робіт щодо об'єктів, які за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів із середніми (СС2) - 128, з них видано дозволів на виконання будівельних робіт – 25 [38];

- опрацьовано заяв про прийняття в експлуатацію закінченого будівництвом об'єкта та видачу сертифікату – 67, з них видано сертифікатів – 16 [38];

- опрацьовано декларацій про готовність до експлуатації самочинно збудованого об'єкта, на яке визнано право власності за рішенням суду – 2 [38];

- опрацьовано декларацій про готовність до експлуатації індивідуальних (садибних) житлових будинків, садових, дачних будинків, господарських (присадибних) будівель і споруд, будівель і споруд сільськогосподарського призначення, що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів з незначними наслідками (СС1), збудовані на земельній ділянці відповідного цільового призначення без дозвільного документа на виконання будівельних робіт - 844, з них зареєстровано – 263 [38];

- скасовано документів дозвільного та реєстраційного характеру – 23 [38].

Відповідно до статті 7 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» надання (отримання, реєстрації), відмови у видачі чи анулювання (скасування) документів, що дають право на виконання підготовчих та будівельних робіт, прийняття в експлуатацію закінчених будівництвом об'єктів що за класом наслідків (відповідальності) належать до об'єктів зі значними (СС3) наслідками, розташованих у межах м. Києва здійснюється Державною інспекцією архітектури та містобудування України.

Інформація, що стосується моніторингу забудови щодо об'єктів зі значними (СС3) наслідками, а саме: статистичних даних стосовно реєстрації повідомлень про початок виконання підготовчих будівельних робіт, реєстрації декларацій про початок виконання будівельних робіт, реєстрації виданих дозволів на виконання будівельних робіт, реєстрації декларацій про готовність об'єктів до експлуатації та виданих сертифікатів Державною інспекцією архітектури та містобудування України не надана.

Статистична звітність балансової вартості майнових комплексів не ведеться.

Загальна площа житлових будівель, прийнятих в експлуатацію у 2023 році становить 1 013 832 м² (111,6 % від показника 2022 року) у 2022 році – 908 081 м² (53,5% від показника 2021 року). Загальна площа нежитлових будівель, прийнятих в експлуатацію у 2023 році – 82 293 м² (17,1% від показника 2022 року), у 2022 році – 481 017 м² (53,5% від показника 2021 року) [43].

Зважаючи на невизначеність у зв'язку з воєнним станом та можливі руйнації внаслідок ракетних атак, у 2023 році спостерігається незначний ріст прийнятих у експлуатацію площ житлових будівель в порівнянні з 2022 роком, який значно нижче показника 2021 року. У 2023 році також спостерігається значний спад прийнятих у експлуатацію площ нежитлових приміщень.

Матеріали виконавчої зйомки результатів завершеного будівництва:

- перевірено та внесено до єдиної цифрової основи території м. Києва результатів топографо-геодезичних робіт – 2037 (у 2022 – 850, 2021 – 3930);

- внесено до єдиної цифрової основи території м. Києва контрольньо-геодезичних креслень – 308 (у 2022 – 326, 2021 – 419).

Внесено:

- зміни до реєстру вулиць про перейменування існуючих та найменування нових – 122 об'єкти в м. Києві (у 2022 – 241, 2021 – 21);

- в реєстр адрес – 250 записів про присвоєння адрес у 2023 році відповідно до розпоряджень РДА та наказів Департаменту (у 2022 – 219, 2021 – 351).

Розділ 5. Моніторинг демографічної ситуації та розселення

Повномасштабне військове вторгнення РФ на територію України 24.02.2022 кардинально змінило умови життя та функціонування економіки країни та суттєво вплинуло на життєдіяльність столиці [3].

Беручи до уваги закони України «Про правовий режим воєнного стану», «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану та стану війни», Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», та, урахувавши ситуацію, що склалася у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, органи державної статистики призупинили оприлюднення статистичної інформації починаючи з даних за лютий 2022 року за винятком деякої, яка розміщується на офіційному веб-сайті Головного управління статистики у м. Києві (www.kyiv.ukrstat.gov.ua) [11].

Нижче в таблиці наведені статистичні дані соціально-демографічних показників, які було зібрано КНДУ «Науково-дослідний інститут соціально-економічного розвитку міста» [3]

	2021	2022	2023
СОЦІАЛЬНО ДЕМОГРАФІЧНІ ПОКАЗНИКИ			
Найвне населення, середня чисельність, тис. осіб	2957,2	2933,1	2894,3
Природний приріст населення, тис. осіб	-15,6	-21,9	-24,2
Кількість живонароджень, тис. осіб	29,6	25,3	23,5
Кількість смертей, тис. осіб	45,2	47,2	47,7
Міграційний рух, тис. осіб	5,7	-20,4	-9,0
Прибуття, тис. осіб	49,2	24,8	40,9
Вибуття, тис. осіб	43,4	45,2	49,9
Робоча сила у віці 15–70 років (тис. осіб)	1339,2	990,8	1027,8
Рівень безробіття населення у віці 15–70 років (за методологією МОП) (% до робочої сили відповідного віку)	7,1	14,1	12,8
Номінальна з/п штатних працівників (брутто), грн	20558,0	20703,0	24633,7
Індекси реальної заробітної плати (нетто), у % до попереднього року	110,1	83,5	101,5
Реальні наявні доходи населення, % до попереднього року	112,7	82,8	101,2

Іще одним роком повномасштабної війни та нашої згуртованості був 2023 рік. У 2023 році для майже півмільйона переселенців із зон активних бойових дій Київ став другою домівкою, запровадивши механізми постійної інтеграції для нових мешканців столиці – надання тимчасового житла, працевлаштування, забезпечення медичними, соціальними та освітніми сервісами [3].

Повномасштабне російське вторгнення призвело до того, що в нас практично вся країна стала внутрішньо переміщеними особами.

Станом на 01.01.2024 на обліку в органах соціального захисту населення міста Києва перебуває **409 994** внутрішньо переміщених осіб, в тому числі **290 739** осіб взято на облік з 24 лютого 2022 року [44].

Кількість внутрішньо переміщених осіб у розрізі категорій, тис. осіб [3]:

- особи працездатного віку – 242,7;
- діти віком до 18 років – 70,3;
- пенсіонери – 67,3;
- особи з інвалідністю – 15,2;
- інші категорії населення – 14,8.

Щодо ситуації на ринку праці м. Києва

Найбільш затребувані професії 2023 року (ТОП 10) [3]

Так, найбільшим попитом як і в 2022 році користувалися фахівці у різних галузях [3].

Проте дещо покращилися показники рівня безробіття населення. Так протягом 2022 року цей показник був – 46,7 тис. осіб, а в 2023 році став – 20,2 тис. осіб [3].

Кількість безробітних за віковими групами та співвідношення рівня безробіття жінок до чоловіків:

За віковими групами

Співвідношення рівня безробіття жінок до чоловіків

Порівняно з 2022 роком зросла середньомісячна заробітна плата на 13,8 % (у 2023 році – 24 373 грн., у 2022 році – 21 413 грн.) [3].

Проте, незважаючи на складну ситуацію в країні в умовах воєнного стану, обстрілів, вимкнення світла, вдалося зберегти сфери прикладання праці та створення нових робочих місць.

27,8 тис. осіб скористались послугами столичної служби зайнятості (з яких 20,2 тис. осіб – зареєстровані безробітні) [3], що майже на 50% або 27,7 тис. осіб менше, ніж у відповідному періоді минулого року.

26,3 тис. осіб (з яких 16,8 тис. осіб – зареєстровані безробітні) отримали 49,8 тис. профорієнтаційних послуг [3].

6,5 тис. осіб (з яких 5,2 тис. осіб – зареєстровані безробітні) працевлаштовані [3].

278 осіб пройшли професійне навчання під замовлення роботодавців [3].

53,4 тис. осіб, прийняті на роботу на створенні нові робочі місця, що на 3,4 тис. осіб більше ніж в попередньому році, (зокрема, 16,8 тис. осіб у юридичних осіб, 36,6 тис. осіб у фізичних осіб-підприємців) [3].

4,7 тис. роботодавців проінформували про наявність 26,6 тис. вакансій. [3].

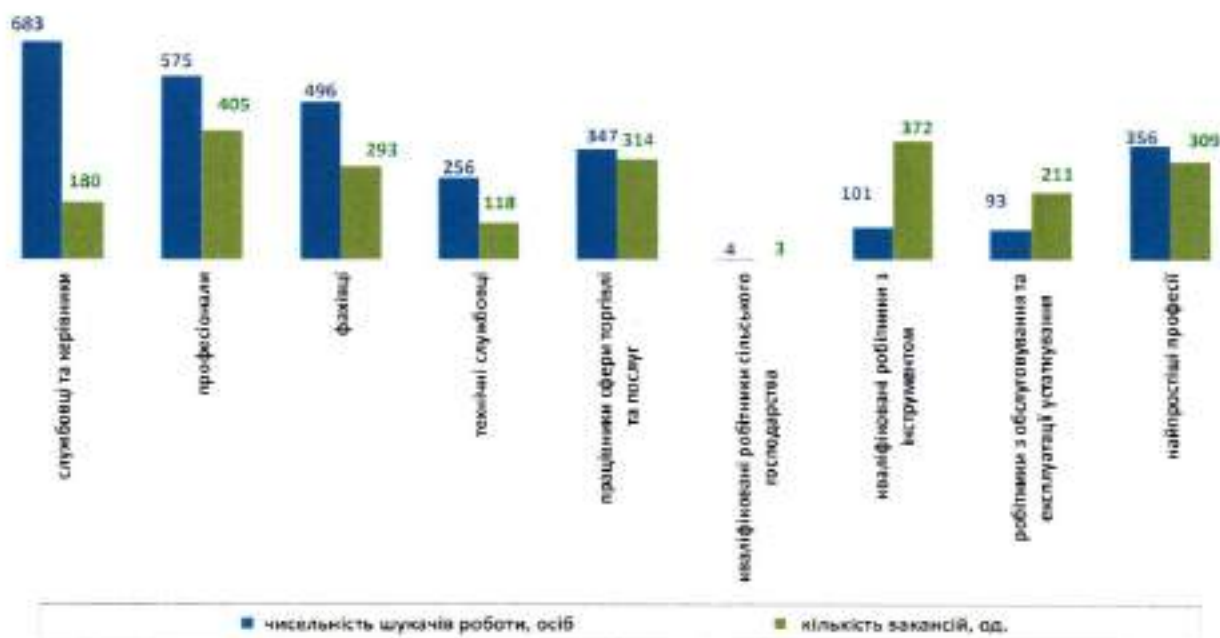
Станом на 1 січня 2024 року середній розмір заробітної плати за вакансіями – 13,8 тис. грн, що на 26 % більше ніж на відповідну дату минулого року [3].

649 осіб отримали ваучер на навчання (з них – 227 внутрішньо переміщених осіб) [3].

За освітою: 76% зареєстрованих безробітних мали вищу освіту, по 12% – професійно-технічну та загальну середню освіту [45].

Чисельність шукачів роботи та кількість вакансій станом на 01.01.2024 [45]:

За професійними групами

Розділ 6. Моніторинг соціально-економічної діяльності

Повномасштабне військове вторгнення РФ на територію України 24.02.2022 кардинально змінило умови життя та функціонування економіки країни та суттєво вплинуло на життєдіяльність столиці [3].

Попри широкомасштабну війну на сьогодні важливим завданням залишається забезпечення комплексного і збалансованого функціонування м. Києва з використанням організаційних, економічних та правових інструментів. Виконання такого завдання передбачає впровадження механізму довгострокового та середньострокового планування і прогнозування соціально-економічного розвитку столиці [3].

Київською міською радою прийнято рішення від 21.03.2024 № 9/7975 «Про затвердження моніторингових звітів за 2023 рік про реалізацію Стратегії розвитку міста Києва до 2025 року та про виконання Плану заходів на 2021 – 2024 роки з реалізації Стратегії розвитку міста Києва до 2025 року». Ознайомитися із звітами за 2023 рік можливо за посиланням: media-stg.kyivcity.gov.ua/kyivcity/sites/22/strategy/Zwit_Strategy_2023.pdf.

Звіт про виконання Програми економічного і соціального розвитку м. Києва на 2021-2023 роки за 2023 рік доступна за посиланням: <https://media-stg.kyivcity.gov.ua/kyivcity/sites/22/%D0%92%D1%81%D0%B5%20%D0%BF%D0%BE%20%D0%9F%D0%95%D0%A1%D0%A0/24.pdf>.

Промисловість.

Протягом 2023 року в умовах терористичних атак на столицю відбулося поступове відновлення діяльності промислових підприємств. Враховуючи доволі низьку порівняльну базу 2022 року, у 2023 році відбулося суттєве зростання промислового виробництва в м. Києві – на 28,8%, зокрема за рахунок приросту виробництва окремих його видів (виробництво хімічних речовин і хімічної продукції у 2,8 рази, машинобудування – у 1,9 рази, металургійне виробництво, виробництво готових металевих виробів, крім машин і устаткування – у 1,3 рази тощо). **2 923** промислових підприємства представляють промисловий комплекс м. Києва [3].

Обсяг реалізованої промислової продукції, млрд грн

Обсяг реалізованої промислової продукції на одного мешканця, тис. грн

Незважаючи на складні умови, 344 промислових підприємств м. Києва презентували продукцію на міжнародних виставках, зокрема на XXI міжнародному промисловому форумі, XX міжнародній спеціалізованій виставці «Енергетика в промисловості», на міжнародній виставці продуктів харчування та напоїв WORLDFOOD UKRAINE, на міжнародній медичній виставці «ОХОРОНА ЗДОРОВ'Я PUBLIC HEALTH», на міжнародній спеціалізованій виставці взуття, шкіргалантереї, хутра та комплектуючих «LEATHER AND SHOES 2023», на міжнародній будівельній виставці «InterBuildExpo», на спеціалізованій виставці «ДорТехЕкспо», на міжнародній спеціалізованій виставці «KOMUTEX», на міжнародній спеціалізованій виставці «AQUA Ukraine» [3].

Продовжено роботу щодо реалізації проекту створення наукового парку «Academ.City» [3].

Представлено розробки для зміцнення обороноздатності і безпеки та військової медицини **43 наукові установи НАН України** [3].

Підприємництво.

На другому році повномасштабної війни відбувався активний розвиток бізнесу. У 2023 році зареєстровано рекордну кількість фізичних осіб-підприємців за останнє десятиліття [3].

Кількість зареєстрованих фізичних осіб-підприємців, тис. осіб

Кількість зареєстрованих юридичних осіб, тис. одиниць

Нові виклики постали перед підприємництвом у 2023 році, серед яких:

- пошкодження та руйнування мереж, офісів, складських і торгових приміщень;
- порушення логістики та процесів постачання;
- зростання цін на сировину та матеріали;
- обмеження постачання життєво важливих послуг і ресурсів, пов'язані з руйнуванням або пошкодженням систем електро-, тепло-, водопостачання та водовідведення;
- втрата ринків збуту;
- перебої в електро-, водо- та теплопостачанні внаслідок пошкодження енергетичної інфраструктури;
- нестача фінансових ресурсів: зниження платоспроможності населення, брак обігових коштів, недостатність власного капіталу;
- підвищення рівня небезпеки праці;

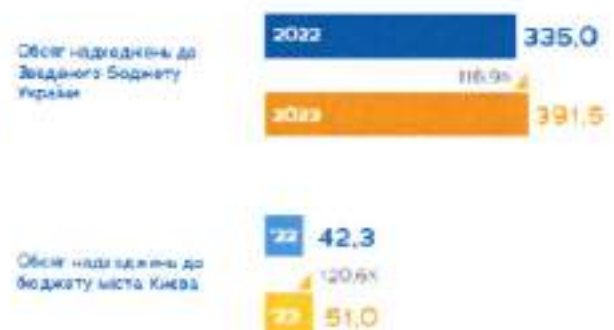
- високий рівень інфляції, зниження економічної та споживчої активності;
- недостатня кількість кваліфікованих кадрів;
- непрогнозованість розвитку ситуації на внутрішньому ринку країни [3].

Проте Київ – найпривабливіший регіон з релокації бізнесу. 300 підприємств, зокрема, релоковано з Дніпропетровщини до Києва. Переважна більшість релокованих підприємств представляють сферу оптової торгівлі [3].

Суб'єкти підприємництва – платники податків м. Києва, тис. одиниць

Надходження від суб'єктів підприємництва, млрд грн

Також до бюджету м. Києва надійшло єдиного податку на 17% більше ніж у 2023 році (у 2022 році: від юридичних осіб – 3,8 млрд. грн., від фізичних осіб-підприємців – 7,4 млрд. грн., а у 2023 році: від юридичних осіб – 4,9 млрд. грн., від фізичних осіб-підприємців – 8,2 млрд. грн.). Зросла кількість об'єктів інфраструктури підтримки підприємництва (у 2022 році – 5928 од., у 2023 році – 6111 од.) [3].

Фінансово-кредитна підтримка малого та середнього підприємництва:

- з 15 банками підписано договори про співробітництво та додаткові угоди до них;
- 99 % від суми відсотків за кредитним договором компенсується містом на період дії воєнного стану [3].

Київська міська влада стимулює бізнес під час війни:

- встановлено 50% орендної плати за майно, яке перебуває на балансі комунальних ринків;
- надано > 2,9 тис. консультацій підприємцям в інформаційно-консультативних центрах КП «Київський міський бізнес-центр»;
- підписано Меморандуми про співробітництво з АТ «Ощадбанк» і Асоціацією франчайзингу України щодо фінансової підтримки киян-учасників бойових дій і членів їхніх сімей у відкритті та розвитку бізнесу, та з Державною податковою службою України, в рамках якого проводяться зустрічі з бізнесом щодо проблемних питань застосування податкового законодавства;
- створено на WEB-порталі КМДА розділ «Співпраця Києва та Польщі у сфері бізнесу», на якому розміщено пропозиції від Польського фонду розвитку «Фінансування відновлення та реконструкція України» [3].

Будівельна діяльність

Обсяг виробленої будівельної продукції, за попередніми даними, у 2023 році становив 22760,0 млн грн, що у порівняних цінах на 3,1% більше ніж у 2022 році.

Обсяги виробленої будівельної продукції за видами:

	Виконано будівельних робіт у 2023 році		
	млн грн	у % до загального обсягу	у % до відповідного періоду попереднього року
Будівництво	22760,0	100,0	103,1
Будівлі	14645,7	64,3	94,5
з них			
житлові	6544,2	28,8	83,3
нежитлові	8101,5	35,6	105,7
Інженерні споруди	8114,3	35,7	124,8

Капітальні інвестиції.

У 2023 році інвестиційна діяльність продовжує зазнавати негативний вплив військової агресії російської федерації проти України та введенням воєнного стану в Україні відповідно до Указу Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», затвердженого Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022 № 2102-ІХ. [3].

Водночас спостерігається поступове відновлення умов для ефективного залучення капітальних інвестицій в економіку столиці. В 2023 році капітальні інвестиції в економіку міста Києва зросли на 2,4% (у 2022 році – 143 100,4 млн. грн., а у 2023 році – 146 577,3 млн. грн.) [3].

Капітальні інвестиції за видами економічної діяльності

Зовнішня торгівля [3].

Основні показники зовнішньої торгівлі товарами:

- зменшився експорт товарів на 10,1% порівняно з 2022 роком (у 2022 році – близько 10 460 млн.дол. США, у 2023 році – 9 401,1 млн.дол. США);
- зріс імпорт товарів на 27,2% порівняно з 2022 роком (у 2022 році – близько 22 003 млн.дол.США, у 2023 році – 27 981 млн.дол.США).

Частка м. Києва в загальнодержавному обсязі експорту товарів з України у 2023 році – 26% (2022 – 23,7%). Частка м. Києва в загальнодержавному обсязі імпорту товарів в Україну у 2023 році – 44% (2022 – 39,8%).

Також зменшилася кількість країн, з якими проводились зовнішньоторговельні операції, так у 2022 році їх було 221, у 2023 році – 218.

Щодо зовнішньої торгівлі послугами м. Києва:

Показники експорту послуг (3993,5 млн. дол. США) та імпорту послуг (1524,5 млн. дол. США) залишилися на рівні 2022 року.

Показник частки м. Києва в обсязі експорту послуг порівняно з усією Україною (43,6%) та в обсязі імпорту послуг порівняно з усією Україною (50,6%) залишилася на рівні 2022 року.

Товарна структура зовнішньої торгівлі, млн дол. США

Туризм [3]. Київ – незламне місто, яке дивує, приваблює, надихає та єднає своїми поліцентричними ідеями.

Порівняно з 2022 роком туристичні потоки значно збільшилися, так кількість внутрішніх туристів збільшилась майже в 10,5 разів (у 2023 – 1800 тис. осіб, у 2022 – 172 тис. осіб), кількість іноземних туристів збільшилась в 2 рази (у 2023 – 200 тис. осіб, 2022 – 98 тис. осіб). Показник надходження від

туристичного збору залишився майже на рівні минулого року (у 2023 році – 38,5 млн. грн., 2022 – 38,8 млн. грн.). Проте, незважаючи на складні умови, в яких перебуває вся країна:

- відновлено роботу туристично-інформаційного центру в Національному музеї «Київська картинна галерея»;
- розроблено 23 нових маршрути безоплатних прогулянок містом, всього працює 27 маршрутів;
- розроблено 20 корпоративних та індивідуальних екскурсій, квестів на комерційній основі, зокрема англійською та польською мовами;
- впроваджено 12 безоплатних тематичних лекторіїв для проведення у зимовий період;
- впроваджено дитячі екскурсії «Мандрі пейзажною алеєю», «Пізнаємо Київ – обираємо професію», «Мандрівка до Будинку природи»;
- проведено 360 безоплатних екскурсій (> 6000 осіб), на постійній основі для людей з інвалідністю, вадами слуху та зору у співпраці з Київським міським центром соціальної, психологічної, професійної та трудової реабілітації «Аскольд», внутрішньо-переміщених осіб у співпраці з центром «ЯМариуполь», людей з вадами зору у співпраці з Київською міською організацією Українського товариства сліпих, військових, квест-екскурсій для дітей з інших міст, ДОГ-ФРЕНДЛІ екскурсій;
- забезпечено проведення інклюзивних екскурсій із сурдоперекладачем та з використанням міні макетів зі шрифтом Брайля.

В 2023 році було оздоровлено 12 985 дітей (в 2022 -7,2 тис. дітей), з них 12 715 дітей пільгових категорій (в 2022- 6,5 тис. дітей) [3].

450 дітей оздоровилося і відпочило за сприяння київської міської влади за кордоном [3].

Реабілітаційні послуги отримали 2 625 осіб (262 132 послуг), з них 1 897 дітей (4 265 послуг з комплексної реабілітації) [3].

В 2023 році проведено 29 навчальних заходів в рамках міської цільової програми «Київ – місто рівних можливостей на 2022-2024 роки», розроблено рекомендації щодо розбудови системи ментального здоров'я, продовжено виконання міської цільової програми забезпечення житлом громадян, які потребують поліпшення житлових умов на 2022-2024 роки (було спрямовано 1 545,8 млн.грн.). Реалізовано заходи міських цільових програм соціального спрямування: «Соціальне партнерство на 2022-2024 роки» (було спрямовано 3,1 млн.грн.), «Діти. Сім'я. Столиця на 2022-2024 роки» (було спрямовано 232,6 млн.грн.), «Турбота. Назустріч киянам на 2022-2024 роки». Затверджено міську цільову програму «Підтримка киян-Захисників та Захисниць України» на 2023-2025 роки [3].

Нижче в таблиці наведені статистичні дані та основні прогностичні показники соціально-економічного розвитку м. Києва, які було зібрано КНДУ «Науково-дослідний інститут соціально-економічного розвитку міста» [3]

Реальний сектор	2021	2022	2023	2024
ВРП, млн. грн	1276376	1345123	1710230	2073858
ВРП, індекс фізичного обсягу, % до поперед. року	104,0	78,3	100,5	100,6
Індекси промислової продукції, % до поперед. року	103,0	62,1	88,7	99,7
Оборот роздрібною торгівлі, % до поперед. року	108,0	76,1	103,9	103,8
Продуктивність праці, % до попереднього року	105,0	105,9	96,9	97,6
Індекс споживчих цін, % у середньому за рік	109,2	120,6	117,2	115,6
Індекс споживчих цін, % грудень до грудня	109,7	127,4	115,3	112,2
Прибуток прибуткових підприємств, млн. грн	406236,0	230549,9	250546,1	274922,6
Капітальні інвестиції, млн. грн	170053,4	116080,2	138172,1	188823,0
Індекс зміни капітальних вкладень, % до попереднього року	110,0	45,4	96,4	100,2
Зовнішньоекономічна діяльність				
Баланс товарів та послуг, млн. доларів США	-14566	-9066	-11807	-14557
Експорт товарів та послуг, млн. доларів США	20575,6	14461,3	12486,6	12891,3
Експорт товарів та послуг, % до поперед. року	123,3	70,3	86,3	103,2
Експорт товарів, млн. доларів США	15331	10468	8705	9088,1
Експорт послуг, млн. доларів США	5245	3993	3782	3803,2
Імпорт товарів та послуг, млн. доларів США	35141,4	23527,7	24293,8	27448,5
Імпорт товарів та послуг, % до поперед. року	131,7	67,0	103,3	113,0
Імпорт товарів, млн. доларів США	31039	22003	22552	25548,1
Імпорт послуг, млн. доларів США	4102	1525	1741	1900,3

Розділ 7. Моніторинг просторових зв'язків та транспортної мобільності

Київ є найбільшим транспортним вузлом України. До транспортних магістралей м. Києва належать автотранспортні магістралі, залізничне сполучення та водні шляхи сполучення. Важливу роль у транспортному сполученні відіграють мости через річку Дніпро, а у внутрішньоміських пасажирських перевезеннях — метро. Розвинена також автобусна, тролейбусна і трамвайні мережі, працює фунікулер. У міжнародному сполученні найважливішу роль відіграють міжнародні аеропорти «Бориспіль» та «Жуляни».

Усі суміжні населені пункти та території пов'язані мережею автомобільних доріг, частина – залізничним сполученням.

Повномасштабне військове вторгнення рф на територію України 24.02.2022 кардинально змінило умови життя та функціонування країни та суттєво вплинуло на життєдіяльність столиці.

Беручи до уваги закони України «Про правовий режим воєнного стану», «Про захист інтересів суб'єктів подання звітності та інших документів у період дії воєнного стану та стану війни», Указ Президента України від 24.02.2022 № 64/2022 «Про введення воєнного стану в Україні», та, урахувавши ситуацію, що склалася у зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, органи державної статистики призупинили оприлюднення статистичної інформації починаючи з даних за лютий 2022 року за винятком індексу споживчих цін (ІСЦ), попередньої оцінки ВВП, окремої інформації за період 2022-2024 років, а також за 2021 рік і попередні періоди, яка розміщується на офіційному вебсайті Головного управління статистики (www.kyiv.ukrstat.gov.ua) [11].

У 2023 році метрополітенем скористалось 232 562,1 тис. пасажирів; пасажирообіг за 2023 рік складає 1 930 265,4 тис. пас. км. [31].

Зазначена кількість орієнтовно на 43% більша від 2022 року, але на 72,7% менше від 2021 року. Для порівняння: у 2022 році метрополітен Києва перевіз 162,17 млн пасажирів, а у 2021 році – 319 млн пасажирів.

Крім того, від початку повномасштабної війни столичний метрополітен працює як об'єкт подвійного призначення, який також є цілодобовим укриттям населення. Під час повітряної тривоги на вхід працюють усі вестибюлі 46-ти підземних станцій метрополітену.

Через високий ризик авіаційній безпеці для цивільної авіації з 24.02.2022 закрито повітряний простір України для цивільних користувачів повітряного простору. Наслідком для авіаційної галузі стало повне призупинення надання послуг з обслуговування повітряного руху цивільними користувачами повітряного простору України. В умовах закритого неба Міжнародний аеропорт «Київ» (Жуляни) у 2023 році не здійснював свою діяльність.

Незважаючи на воєнний стан та нелегкі часи, які наразі переживає наша держава, комунальне підприємство «Київпаstrans» продовжує забезпечувати сталу роботу транспортної інфраструктури міста Києва. Відповідно до попереднього року динаміка загальних показників підприємства значно збільшилась [41].

Показники	2022 р.	2023 р.	%
Кількість маршрутів, од	126	152	120,6
в т.ч. трамваїв	19	22	115,8
тролейбусів	38	45	118,4
автобусів	69	85	123,2
Пробіг, тис.маш-км	33 704,9	48 351,4	143,5
трамвай	6 753,4	8 855,9	131,1
тролейбус	8 317,9	14 713,7	176,9
автобус	18 633,6	24 781,8	133,0

За 2023 рік обсяг перевезених пасажирів в цілому по підприємству становить 224,5 млн.пас., що на 79,8 млн.пас. більше, ніж за 2022 рік [41].

Перевезення платних пасажирів становить 101,1 млн.пас., що на 96,3% більше, ніж за 2022 рік [41].

Частка пільгових перевезень у загальному обсязі перевезених пасажирів у 2023 році складає 55,0% [41].

Обсяги перевезення пасажирів

млн. пас.

Показники	2022 р.	2023 р.	%
Обсяг перевезення пасажирів, всього, з них:	144,7	224,5	155,1
у звичайному режимі	144,3	224,1	155,3
трамвай	42,3	51,6	122,0
тролейбус	34,6	71,5	206,6
автобус	67,1	101,0	150,5
міська електричка	0,3	-	-
у таксомоторному режимі	0,2	-	-
в погодинних перевезеннях	0,2	0,4	200,0
Обсяг перевезення платних пасажирів, всього, з них:	51,5	101,1	196,3
трамвай	14,8	22,0	148,6
тролейбус	12,0	30,4	253,3
міська електричка	0,2	-	-
автобус, в т.ч.:	24,5	48,7	198,8
у звичайному режимі	24,1	48,3	200,4
у таксомоторному режимі	0,2	-	-
в погодинних перевезеннях	0,2	0,4	200,0

Стосовно аналізу modal split за 2023 рік повідомляємо, що у 2023 році обстеження для визначення даного показника не проводилось.

Розділ 8. Моніторинг інфраструктури

У Києві функціонує громадський пасажирський транспорт: метрополітен, міська залізниця, швидкісний трамвай, трамвай, тролейбус, автобус, фунікулер.

Зовнішній транспорт: автотранспорт, залізничний транспорт, автобусний транспорт (міжміський, приміський), річковий транспорт, повітряний транспорт (у 2023 році функціонування не здійснювалося).

Території розселення в м. Києві мають зручне сполучення із об'єктами інженерно-транспортної інфраструктури.

У 2023 році КП «Київпаstrans» забезпечено перевезення громадським транспортом наступної кількості пасажирів [30]:

- автобус – 101 424,5 тис. пас., пасажирообіг – 529 922, 4 тис. пас. км.;
- тролейбус – 71 494,8 тис. пас.;
- трамвай (у т.ч. фунікулер) – 51 594,6 тис. пас.

Також інформуємо, що КП «Київпаstrans» з 25.02.2022 не здійснює перевезення пасажирів міською електричкою [30].

Інженерна інфраструктура досить розвинута. Житловий фонд та об'єкти громадського призначення у м. Києві обладнані централізованим водопостачанням та водовідведенням, а також централізованим електро-, газопостачанням.

При забезпеченні необхідної потужності і надійності інженерної інфраструктури основними проблемами є зношеність магістральних інженерних мереж і міських очисних споруд каналізації в Бортничках, вичерпаність резерву електрозабезпечення й теплопостачання існуючої забудови внаслідок нерівномірного розташування джерел теплопостачання й електропостачання, а також значного росту потреби в цих ресурсах.

Централізована система водопостачання м. Києва станом на 01.01.2023 складалась з Дніпровської та Деснянської водопровідних станцій, 357 артезіанських свердловин, 37 водопровідних насосних станцій II, III і вище підйомів та 35 окремо розташованих станцій підкачування холодної води, водопровідних мереж загальною протяжністю 4344,88 км, зокрема водоводів – 400,74 км; вуличних мереж – 2634,31 км; внутрішньоквартальних та дворових мереж – 1309,83 км. Частка ветхих та аварійних ділянок мереж від загальної протяжності становила 48%, з них водоводів – 98%, вуличних мереж – 43%, внутрішньоквартальних та дворових мереж – 43% [35].

Централізована система водовідведення м. Києва станом на 01.01.2023 складалась з мереж для збору, відведення та транспортування стічних вод загальною протяжністю 2752,74 км, з них: головних колекторів – 167,03 км, напірних трубопроводів – 157,64 км, вуличних мереж – 1050,91 км, внутрішньоквартальних та дворових мереж – 1377,16 км, каналізаційних насосних станцій для перекачування та транспортування стічних вод у кількості 34 од., Бортницької станції аерації. Загальна протяжність ветхих та аварійних ділянок мереж становила 822,55 км, з них: головних колекторів – 13,51 км, напірних трубопроводів – 46,73 км, вуличних мереж – 326,91 км, внутрішньоквартальних та дворових мереж – 435,40 км. Частка ветхих та аварійних ділянок мереж і їх загальній протяжності становила майже 30%, з

них: головних колекторів – 8%, напірних трубопроводів – 30%, вуличних мереж – 31%, внутрішньоквартальних та дворових мереж – 32% [35].

Електропостачання міста станом на 01.01.2023 здійснюється від 64 підстанцій напругою 35-110 кВ, 252 розподільчих пунктів та 3849 трансформаторних підстанцій 10/0,4 кВ. Загальна протяжність кабельних та повітряних ліній становить відповідно 11,5 тис.км та 1,6 тис.км. Переважна частина об'єктів (обладнання, споруди, тощо) столичної електроенергетичної системи вичерпала свій нормативний термін експлуатації, морально та фізично застаріла, витратна, не є енергоефективною та потребує реконструкції, модернізації чи заміни. Одночасно з погіршенням технічного стану електроенергетичної системи у місті протягом останніх років спостерігалася тенденція до значного збільшення електроспоживання у невиробничій сфері, що є наслідком інтенсивного будівництва житла, громадсько-офісних центрів. Збройна агресія РФ лише загострила і без того існуючі проблеми електроенергетичної галузі. В умовах воєнного стану існують ризики пошкодження об'єктів галузі, що може призвести до їх зупинки (часткової роботи), зменшення обсягів генерації електроенергії, відключення споживачів від електроенергії та інших послуг із забезпечення життєдіяльності населення [35].

Система газопостачання міста станом на 01.01.2023 складалася з 4963,6 км газових мереж, 228 газорозподільчих станцій, 530 шафових газорегуляторних пунктів, 635 станцій катодного захисту, 49 дренажів, 750 протекторів. Частка газопроводів з терміном експлуатації понад 40 років становить 63,58% від загальної протяжності балансових мереж [35].

Система централізованого тепlopостачання міста Києва складається з джерел генерації теплової енергії, магістральних теплових мереж та розподільчих теплових мереж. Теплові мережі м. Києва мають задовільний стан, їх середній термін служби становить 32,4 роки. Протяжність теплових мереж та мереж гарячого водопостачання, які виробили нормативний термін експлуатації, щорічно збільшувалася з 4071,97 км у 2020 році до 4116,09 км у 2022 році. Переважна більшість обладнання теплових пунктів морально та фізично застаріла і потребує модернізації. У 2022 році галузь тепlopостачання столиці зазнала значного руйнівного впливу через збройну агресію російської федерації та стала однією з основних цілей ракетних та артилерійських ударів [35].

Київ має розвинуту зовнішню транспортну інфраструктуру, яка забезпечує зручні зв'язки міста з іншими країнами, регіонами України повітряним, залізничним та автомобільним сполученням.

Загальна протяжність вулично-дорожньої мережі всього – 1671, 2 км, (2022 – 1662,4 км), (2021 – 1665,71 км), з них:

- мережі з твердим покриттям – 1648,8 км, (2022 – 1634,0 км), (2021 – 1656,81 км);

- мережі з удосконаленим покриттям – 1635,4 км, (2022 – 1624,8 км), (2021 – 1633,6 км);

- мережі, обладнані закритою дощовою каналізацією – 882,8 км, (2022 – 859,8 км), (2021 – 832,5 км);

- освітлюваної вулично-дорожньої мережі – 1637,27 км, (2022 – 1629,5 км), (2021 – 1632,3 км);

- тротуарів та пішохідних доріжок з твердим покриттям – 2259,6 км, (2022 – 2226,55 км), (2021 – 2225,63 км);

- велосипедних доріжок з твердим покриттям – 39,605 км (2022 – 30,701 км);

- набережних річок, озер, водосховищ, заток в межах населених пунктів (укріплених берегів, дамб) – 12,25 км [4].

Загальна кількість мостів та шляхопроводів, од. – 177 загальною протяжністю - 28,956 км, (2021 – 176 од., протяжність 28,18 км) у т.ч.:

- автомобільних – 32 од. протяжністю 7,815 км;

- пішохідних – 45 од, протяжністю 2,979 км;

- шляхопроводів – 100 од., протяжністю - 18,119 км (2021 - 99 од. протяжністю 17,386 км) [4].

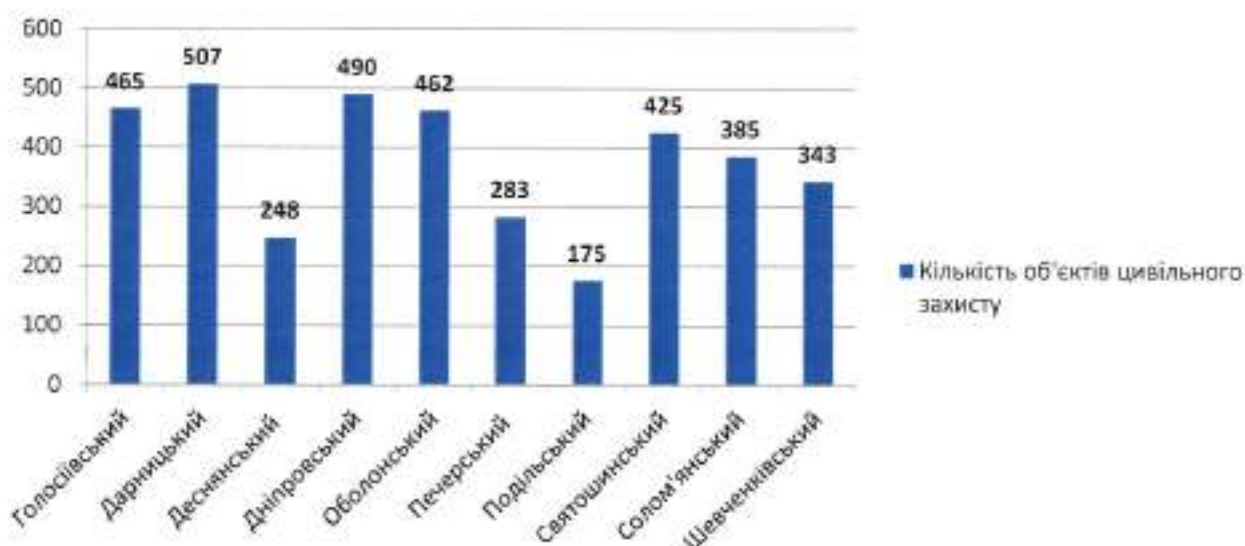
Загальна кількість підземних пішохідних переходів — 237 од. площею - 113,091 тис.кв.м, (2022 – 237 од. площею - 110,645 тис.кв.м), (2021 - 228 од. площею 113,244 тис.кв.м) [4].

Транспортна та інженерна інфраструктура також потребують модернізації, оптимізації вуличної мережі, будівництва вулиць, мостів і тунелів, багаторівневих транспортних розв'язок, поліпшення екологічного стану середовища, розміщення об'єктів спільних інтересів м. Києва і прилеглих територіальних громадах у приміській зоні.

У зв'язку з повномасштабним вторгненням та агресією з боку російської федерації, перед українським суспільством постала гостра потреба в забезпеченні безпеки населення. Одним із ключових елементів цього захисту стали укриття цивільного захисту, які дають змогу зберегти життя під час ракетних обстрілів та авіаударів.

Протягом 2023 року у місті Києві була проведена масштабна робота щодо інвентаризації та облаштування укриттів для цивільного населення. Міська влада забезпечила доступ до багатьох укриттів, які розташовані як у житлових будинках, так і в громадських установах, школах, лікарнях і метро. Наводимо інформацію щодо кількості укриттів у столиці станом на 31.12.2023.

Кількість об'єктів цивільного захисту по районах м. Києва [8]

Житловий фонд

Житловий фонд м. Києва станом на 01.01.2024 налічує 12019 багатоквартирних будинків, з яких 8064 перебувають на обслуговуванні житлових організацій комунальної власності та 3551 – на обслуговуванні організацій інших форм власності (ОСББ, відомчі, інвестиційні, гуртожитки) та 404 – в управлінні управителя (комунальні та приватні підприємства/організації) [10].

Згідно з характеристикою житлового фонду **Голосіївського** району на території району станом на 31.12.2023 перебуває 839 житлових будинків в тому числі:

- Будинків комунальної форми власності - 866;
- Відомчих будинків - 75;
- Житлово-будівельних кооперативів - 58;
- Об'єднання співвласників багатоквартирних будинків - 149;
- Інвестиційних будинків – 167;
- Гуртожитків не комунальної форми власності - 65.
- Будинків управителів - 22.

Одночасно зазначаємо, що на утриманні та обслуговуванні знаходяться непридатні для проживання дореволюційні житлові будинки № 140-А та № 140-Б на просп. В. Лобановського (розпорядження Голосіївської районної у м. Києві державної адміністрації від 04.08.2004 № 882 «Про визнання непридатними для проживання будинків № 140-А та № 140-Б по проспекту Червонозоряний»), а також житлові будинки № 60-А (літери А, Б, В, Г) на вул. Козацькій, збудовані у 1942-1947 роках (рішення виконавчого комітету Московської районної ради народних депутатів від 22.04.1991 № 637 «Про затвердження акту обстеження будинків № 60 а, б, в, г по вулиці Козацькій», розпорядження представника Президента України у м. Києві від 09.11.1992 № 1375 «Про затвердження переліку непридатних для проживання будинків у м. Києві»).

Також на утриманні та обслуговуванні КП «Керуюча компанія з обслуговування житлового фонду Голосіївського району м. Києва» знаходяться три житлові будинки, які визнані аварійними:

просп. Голосіївський, 70 корпус 2 (розпорядження Голосіївської районної в місті Києві державної адміністрації від 18.07.2017 № 385 «Про визнання аварійним житловий будинок № 70 корпус 2 по проспекту Голосіївський»);

вул. Саксаганського, 25-Б (розпорядження Голосіївської районної в місті Києві державної адміністрації від 09.09.2020 № 420 «Про визнання аварійним житловий будинок № 25-Б на вулиці Саксаганського»);

вул. Китаївська, 32/2 (розпорядження Голосіївської районної в місті Києві державної адміністрації від 21.07.2021 № 384 «Про визнання аварійним та непридатним для проживання житлового будинку № 32/2 на вул. Китаївській у м. Києві») [13].

Житловий фонд **Дарницького** району м. Києва станом на 31.12.2023 налічує 1067 житлових будинків (2022 – 1050).

На обслуговуванні комунального підприємства «Керуюча компанія з обслуговування житлових будинків Дарницького району м. Києва» знаходиться 542 будинків (в тому числі 12 гуртожитків).

У житлово-будівельних кооперативах налічується 76 будинків (2022 – 70).

Також на самообслуговуванні об'єднання співвласників багатоквартирних будинків знаходиться – 219 будинків (2022 – 214).

30 будинків перебувають на обслуговуванні управителів, вибраних співвласниками багатоквартирних будинків (2022 – 28).

Також, у Дарницькому районі 37 відомчих житлових будинків та 30 будинків, які використовуються під гуртожитки державної та приватної форми власності [14].

За інформацією Управління житлово-комунального господарства **Деснянської** районної в місті Києві державної адміністрації, на території Деснянського району розташовано 781 житловий будинок, в тому числі:

485 житлових будинків, які перебувають у господарському віданні комунального підприємства «Керуюча компанія з обслуговування житлового фонду Деснянського району м. Києва» (2022 – 525), із них: 5 гуртожитків (вул. Мільотенка, 14, вул. Космонавта Поповича, 10-А, 4-А, вул. Кубанської України, 19-А та вул. Братиславська, 8-А);

149 житлових будинків знаходяться на обслуговуванні у житлово-будівельних кооперативів (ЖБК) (2022 – 154);

63 житлових будинків обслуговуються об'єднанням співвласників багатоквартирних будинків (ОСББ) (2022 – 55);

2 житлові будинки відомчого житлового фонду: (просп. Броварський, 93 (ТОВ «Птахофабрика Київська») та вул. Будищанська, 4 (Спеціалізований будинок для ветеранів війни та праці, громадян похилого віку та інвалідів);

26 інвестиційних житлових будинків (2022 – 28);

10 гуртожитків, які перебувають у господарському віданні навчальних закладів;

47 житлових будинків на обслуговуванні підприємств приватної форми власності (Управителів) (2022 – 7).

Ветхі та аварійні будинки в районі відсутні [15].

За інформацією **Дніпровської** районної в місті Києві державної адміністрації загальна кількість житлових будинків станом на 31.12.2023 становило 1388.

Кількість житлових будинків, які знаходяться на обслуговуванні КП «Керуюча компанія з обслуговування житлового фонду Дніпровського району м. Києва» становить 732, в тому числі 11 будинків, які мають статус «гуртожиток».

Крім цього на території Дніпровського району розташовано:

- 293 будинки, які знаходяться на обслуговуванні Управителів;
- 125 будинків, які знаходяться на обслуговуванні ЖБК;
- 115 будинків, які знаходяться на обслуговуванні ОСББ;
- 32 будинки відомчої належності;
- 16 будинків, які мають статус: «Гуртожиток, на обслуговуванні державних підприємств».

Аварійні будинки на території Дніпровського району м. Київ відсутні [16].

За інформацією **Оболонської** районної в місті Києві державної адміністрації в Оболонському районі розташовані 910 житлових будинків різних форм власності, а саме:

комунальної власності – 613, які обслуговуються КП «Керуюча компанія з обслуговування житлового фонду Оболонського району м. Києва»;

- ОСББ – 74;
- ЖБК – 81;
- відомчих – 10;
- гуртожитків – 16;
- інвестиційних (з урахуванням корпусів) – 99;
- управителів – 17.

З цього переліку 13 будинків рахуються, як ветхі/морально застарілі [17].

На території **Печерського** району розташовано 996 житлових багатоквартирних будинків, з них:

667 будинки обслуговуються комунальним підприємством КП «Керуюча компанія з обслуговування житлового фонду Печерського району м. Києва»;

75 будинків обслуговується приватними управляючими компаніями (2022 – 78);

- 35 будинків відомчої належності (2022 – 37);
- 136 будинки на утриманні ОСББ (2022 – 133);
- 29 будинків на утриманні ЖБК;
- 25 будинки обрали управителя (2022 – 23);
- 29 гуртожитків різних форм власності, у тому числі 23 учнівські.

За наявною інформацією, на території Печерського району м. Києва налічується:

870 багатоповерхових будинків, які за роками своєї забудови, віднесені до застарілого житлового фонду, з них:

- 181 будинок збудований до 1919 року;
- 121 будинок було збудовано в період з 1920-1953 років;
- 388 будинків було збудовано в період з 1954-1969 років;
- 112 будинків збудовані в період з 1970-1989 років;
- 68 будинків було збудовано у 1990-2010 роках.

Також зазначаємо, що розпорядженням Печерської районної у місті Києві державної адміністрації від 27.01.2003 № 87 житловий будинок за адресою: вул. Велика Васильківська (колишня вулиця Червоноармійська), 17-б визнаний аварійним. Рішення про відселення мешканців не приймалось.

Послуги з обслуговування житлових будинків надають 36 управляючі компанії (2022 – 43), з них: 1 комунальна (КП «Керуюча компанія з обслуговування житлового фонду Печерського району м. Києва») та 35 приватні управляючі компанії (2022 – 42) [18].

За інформацією **Подільської** районної у місті Києві державної адміністрації щодо стану не комунального житлового фонду.

№	Належність житлових будинків	Кількість житлових будинків (2022 р.)	Кількість житлових будинків (2023 р.)
1	Інвестиційні	124	132
2	ЖБК	81	81
3	ОСББ на самообслуговуванні	66	123
4	Гуртожитки	25	24
5	відомчі	-	29

За інформацією КП «Керуюча компанія з обслуговування житлового фонду Подільського району м. Києва», на їх обслуговуванні знаходиться 730 багатоквартирних житлових будинків, з яких 48 в установленому порядку визнані непридатними для проживання (2022 – 32) [19].

За інформацією комунального підприємства «Керуюча компанія з обслуговування житлового фонду **Святошинського** району м. Києва», станом на 09.10.2023 у господарському віданні підприємства перебуває 716 житлових будинків (2022 – 718). Некомунальний житловий фонд – 324 житлових будинків (ОСББ – 129, ЖБК – 100, відомчі – 49, інвестиційні – 46).

Наразі три житлові будинки, які перебувають на утриманні та обслуговуванні підприємства, визнано непридатними для проживання, а саме:

- житловий будинок № 9 на вулиці Відпочинку відповідно до розпорядження Святошинської районної у місті Києві державної адміністрації Відпочинку непридатним для проживання»;

- житловий будинок № 103-А на проспекті Берестейському (колишня назва – Перемоги) відповідно до розпорядження Святошинської районної у місті Києві державної адміністрації від 22.09.2009 № 1067 «Про визнання житлового будинку № 103-А на проспекті Перемоги непридатним для проживання»;

- житловий будинок № 16/21 на вулиці Серпова відповідно до розпоряджень Святошинської районної у місті Києві державної адміністрації від 20.12.2004 № 2291 «Про визнання квартири № 2 в житловому будинку № 16/21 на вулиці Серпова непридатною для проживання» та від 05.08.2005 № 1235 «Про визнання квартири № 1 в житловому будинку № 16/21 на вулиці Серпова непридатною для проживання» [20].

У господарському віданні та обслуговуванні комунального підприємства «Керуюча компанія з обслуговування житлового фонду **Солом'янського** району м. Києва» станом на 31.12.2023 знаходиться 1159 житлових будинків [21].

Кількість житлових будинків некомунальної власності в межах Солом'янського району:

інвестиційні – 77,

ЖБК – 87,

ОСББ – 172,

відомчі – 43,

гуртожитки – 116.

В господарському віданні КП «Керуюча компанія з обслуговування житлового фонду **Шевченківського** району м. Києва» знаходяться 1422 житлові будинки,

Кількість житлових будинків некомунальної власності в межах Шевченківського району:

ОСББ – 208 (2022 – 176), два з яких включено у перелік, що підлягають реконструкції (вул. Велика Житомирська, 26 та вул. Тарасової Алли, 6А);

ЖБК – 95 (2022 – 100);

Відомчі – 46; один з яких включено у перелік, що підлягає реконструкції (вул. Гоголівська, 32а)

Інвестиційні – 50 (2022 – 60) [22].

Освіта

В м. Києві функціонує широка мережа державних, комунальних та приватних освітніх закладів.

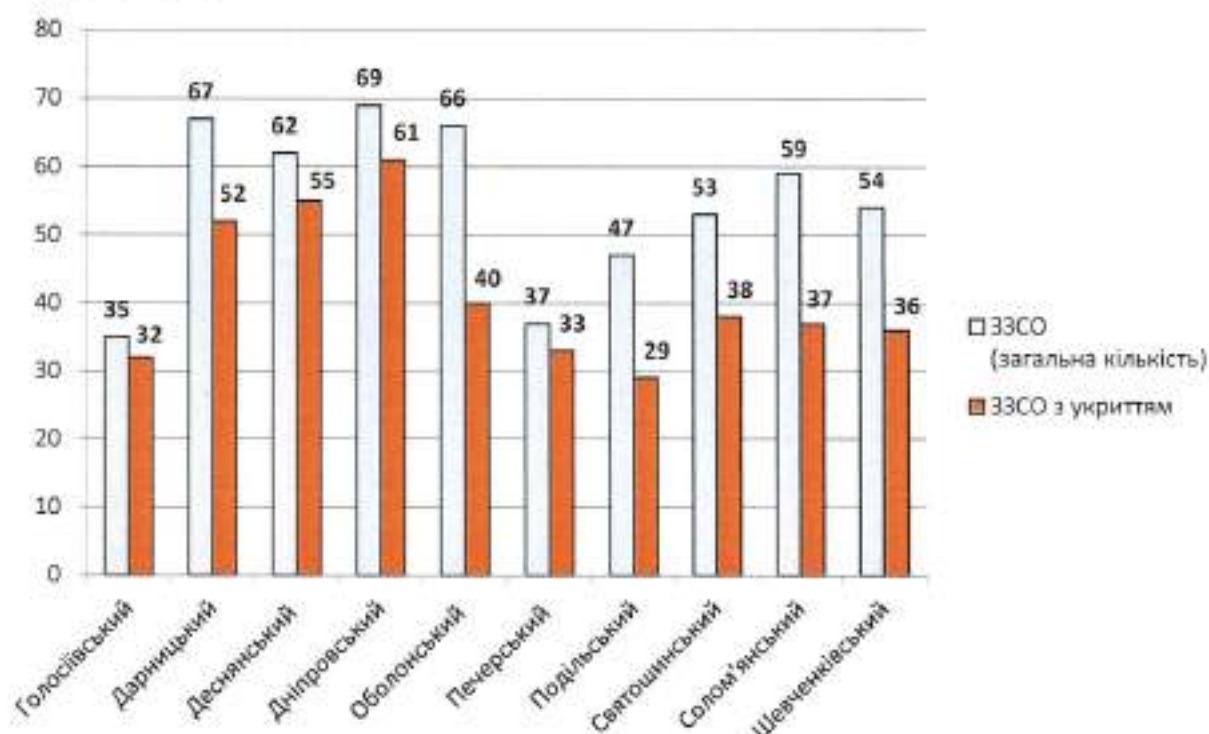
У 2023/2024 навчальному році мережа ЗЗСО міста Києва становила 590 закладів різних типів та форм власності: 424 заклади комунальної форми власності (2 – підпорядковані Департаменту освіти і науки, 2 – підпорядковані Департаменту культури, 420 – відносяться до сфери управління районних в місті Києві державних адміністрацій), 158 – приватної форми власності та 8 – державної форми власності. Обліковий склад учениць/учнів ЗЗСО станом на 05.09.2023 року становив 336,4 тис. осіб, з них, 287,9 тис. учнів – в закладах комунальної форми власності та 48,5 тис. учнів – в закладах інших форм власності [9].

За інформацією районних у місті Києві державних адміністрацій, розрахункова та фактична потужність 489 (533 - 2022) ЗЗСО (371 (418 - 2022) – комунальної власності територіальної громади м. Києва та 116 (115 – 2022) – приватної форми власності), 2 – державної форми власності та 1 - відомча у 9 районах м. Києва станом на 2023/2024 навчальний рік становить [13], [14], [15], [16], [17], [18], [19], [20], [21], [22]:

№	Адміністративні райони м. Києва	Розрахункова потужність 2022/2023	Розрахункова потужність 2023/2024	Фактична потужність 2022/2023	Фактична потужність 2023/2024
1	Голосіївський район	25 616	21 240	23 416	22 629
2	Дарницький район	58 220	47 816	47 703	47 912
3	Деснянський район	58 890	60 728	37 837	36 386
4	Дніпровський район	35 215	34 414	38 854	39 048
5	Оболонський район	32 805	33 180	30 096	32 123
6	Печерський район	12 233	11 408	15 335	12 491

7	Подільський район	21 705	22 291	21 182	20 762
8	Святошинський район	32 748	36 167	37 482	44 209
9	Солом'янський район	30 600	29 900	29 222	30 298
10	Шевченківський район	20 763 (інформація про заклади комунальної форми власності)	Інф.відсутн.	35 024	Інф.відсутн.

Загальна кількість ЗЗСО та кількість ЗЗСО з укриттями станом на 31.12.2023 за інформацією, наданою районними в м. Києві державними адміністраціями, відображена на графіку [13], [14], [15], [16], [17], [18], [19], [20], [21], [22]:

У мережі закладів освіти міста Києва у 2023/2024 навчальному році обліковувалося 545 комунальних закладів дошкільної освіти (далі – ЗДО) територіальної громади міста Києва, 13 закладів державної форми власності та 287 організацій, установ, закладів, створених суб'єктами господарювання, які отримали ліцензії на провадження освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти [9].

До закладів дошкільної освіти зараховано 24603 дитини, з них 8902 дітей-«киян» та 1678 дітей, батьки яких мають Муніципальну картку «Картка киянина»; ще 1265 дітей із числа зарахованих з початку року мають статус тимчасово переміщених осіб (всього у закладах дошкільної освіти обліковується 6489 дітей з числа ВПО). У 716 функціонуючих групах отримують освітні послуги 3525 дітей з особливими освітніми потребами (у т.ч. 416 груп компенсуючого типу – 3068 дітей з ООП; 457 дітей – у 300 інклюзивних групах) [36].

Потужність комунальних ЗДО в умовах воєнного стану залежить від наявних місць у найпростіших укриттях і становить 50,8% від проєктної потужності закладів у довоєнний час. Фактично дошкільною освітою охоплено 69% дітей від спискового складу вихованців усіх комунальних ЗДО. На кінець звітної періоду 437 комунальних ЗДО мають власні укриття (79,8%), 29 комунальних ЗДО використовують власні та орендовані приміщення укриттів, 24 ЗДО використовують тільки орендовані укриття у закладах загальної середньої освіти та житлових будинках за укладеними угодами [36].

Для збільшення потужності комунальних закладів РДА у 2023 році були заплановані ремонтні роботи та облаштування приміщень найпростіших укриттів у 200 ЗДО. У 87 закладах ремонту вже завершено.

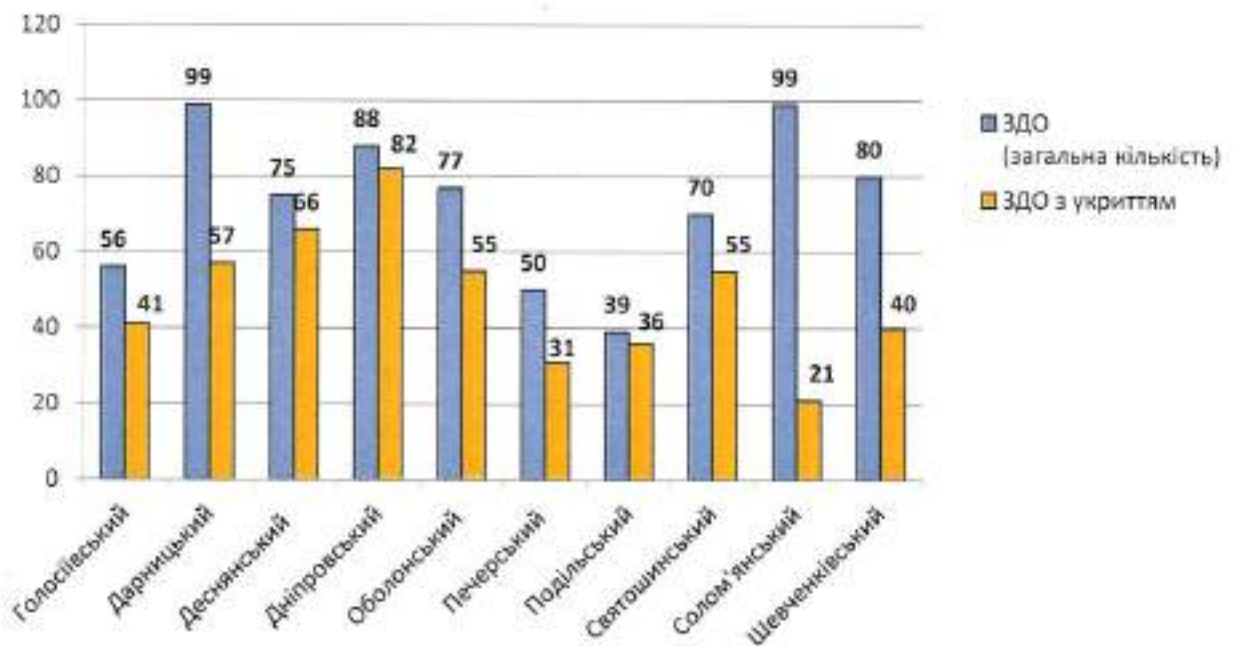
За період воєнного стану пошкоджено 45 будівель закладів дошкільної освіти (з них 2 – приватних), вже відремонтовано 88% пошкоджених закладів; триває відновлення 7 будівель пошкоджених ЗДО [36].

Наявні 5,9 тис. вільних місць у вікових групах закладів; проте набір дітей у ЗДО обмежено, оскільки наявні місця в укриттях ЗДО використовуються на 100% [36].

За інформацією районних у місті Києві державних адміністрацій, розрахункова та фактична потужність 669 (704 – 2022) ЗДО (514 (560 – 2022) – комунальної власності територіальної громади м. Києва, 147 (141 – 2022) – приватної форми власності, 8 (3 – 2022) – державної форми власності) у 9 районах м. Києва у звітний період становить [13], [14], [15], [16], [17], [18], [19], [20], [21], [22]:

№	Адміністративні райони м. Києва	Розрахункова потужність 2022/2023	Розрахункова потужність 2023/2024	Фактична потужність 2022/2023	Фактична потужність 2023/2024
1	Голосіївський район	6 988	Інформація відсутня	7 542	Інформація відсутня
2	Дарницький район	13 546	14 311	13 813	11 258
3	Деснянський район	11 188	10 849	11 475	9 557
4	Дніпровський район	11 402	11 411	11 180	7 371
5	Оболонський район	11 179	9 942	10 455	8 039
6	Печерський район	3 554	2 269	2 662	916
7	Подільський район	6 910	5 359	6 731	4 551
8	Святошинський район	11 950	14 087	12 219	10 915
9	Солом'янський район	7 950	8 520	7 575	8 172
10	Шевченківський район	6174	Інформація відсутня	6483	Інформація відсутня

Загальна кількість ЗДО та кількість ЗДО з укриттями станом на 31.12.2023 за інформацією, наданою районними в м. Києві державними адміністраціями, відображена на графіку [13], [14], [15], [16], [17], [18], [19], [20], [21], [22]:

У 2023 році функціонував 21 заклад професійної (професійно-технічної) освіти, що здійснюють підготовку робітничих кадрів та фахових молодших бакалаврів з контингентом 11512 тис. здобувачів освіти (із них 521 особи діти-сироти та діти позбавлені батьківського піклування) з 96 професій. Забезпечено харчуванням та стипендією дітей-сиріт і дітей позбавлених батьківського піклування у повному обсязі, з яких: 264 здобувача освіти – на повному державному утриманні, 257 – під опікою [36].

Понад 21 тис. студентів здобували освіту у закладах фахової передвищої та вищої освіти у 2023 році [36].

Охорона здоров'я

У 2023 році в м. Києві функціонувало 100 (2022 – 113) закладів охорони здоров'я комунальної форми власності територіальної громади м. Києва, 301 заклад охорони здоров'я приватної форми власності та 164 стоматологій [7]. Крім того, на території м. Києва знаходяться 24 закладів охорони здоров'я [2], підпорядкованих Міністерству охорони здоров'я України та 43 заклади, підпорядкованих іншим міністерствам та відомствам [7].

Соціальна сфера

На вебсайті Міністерства соціальної політики розміщено дашборд, який містить інформацію про надавачів соціальних послуг, в т.ч. по м. Києву (<https://www.msp.gov.ua/content/reestr-nadavachiv-socialnih-poslug.html>) [1].

Станом на 01.01.2024 у м. Києві функціонує 35 (2022 – 32) суб'єкти – комунальні організації (установи, заклади) соціальної сфери, які підпорядковані Департаменту соціальної політики виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації). Загальна розрахункова навантаженість (потужність) закладів – 43094 (2022 – 17971) осіб, 4667 послуг запланованих Будинком Соціального піклування (2022 – 20000); фактична навантаженість у 2023 році – 59591 осіб (2022 – 16745), 4671 надано послуг Будинком Соціального піклування. Міським територіальним центром та

10 районними територіальними центрами соціального обслуговування (надання соціальних послуг) не ведеться облік наданих послуг [5].

У 2023 році до комунальної бюджетної установи «Київський міський центр комплексної підтримки учасників бойових дій «КИЇВ МІЛІТАРІ ХАБ», який надає соціальні послуги, забезпечує організацію соціального обслуговування та здійснює соціальний захист киян-учасників бойових дій та членів їх сімей; киян, які визнані постраждалими учасниками Революції Гідності та членів їх сімей; киян-членів сімей загиблих (померлих) Захисників і Захисниць України; киян-членів сімей осіб, які загинули або померли внаслідок поранень, каліцтва, контузії чи інших ушкоджень здоров'я, одержаних під час участі у Революції Гідності, звернулись за допомогою 1273 особи – учасники бойових дій (2022 – 933) [33].

У 2023 році надано 371 послуг з соціально-психологічної реабілітації, а також психологічне консультування для учасників бойових дій та їх родин, ветеранів та їх родин, сімей родин загиблих (2022 – 447). Кількість наданих послуг з медичної реабілітації за 2023 рік – 533 (2022 – 494) [33].

У 2023 році в рамках співпраці з партнерами організовано поїздки до міст Тарнув та Корбельов (Польща) на психологічну, фізичну та соціальну реабілітацію – 231 осіб учасників бойових дій та їх родин, ветеранів та їх родин, сімей родин загиблих (2022 – 164) [33].

Пожежні депо

Стосовно забезпеченості пожежними депо інформуємо, що за інформацією Головного управління ДСНС України у м. Києві та районних у місті Києві державних адміністрацій, станом на 31.12.2023 у місті Києві діє 29 пожежно-рятувальних підрозділів, зокрема: на території Голосіївського району – 8, Дарницького – 2, Деснянського – 2, Дніпровського – 2, Печерського – 2, Подільського – 2, Святошинського – 2, Солом'янського – 1, Шевченківського – 2, Оболонського – 2 та 4 інші спеціалізовані підрозділи [13], [14], [15], [16], [17], [18], [19], [20], [21], [22], [32].

Безбар'єрність

Результати проведення Департаментом обстеження та оцінки ступеня безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю (моніторингу доступності міського простору) за 2023 рік наведені в таблиці:

Результати моніторингу		Загальна кількість об'єктів	Кількість об'єктів, що обстежено	Оцінка безбар'єрності об'єктів фізичного оточення і послуг для осіб з інвалідністю, шт. (%)			Примітка
				безбар'єрні	частково безбар'єрні	бар'єрні	
1.	Об'єкти, що обстежено з них:	3025	2739	28,7	17,6	53,2	
2.	Будівлі для розміщення евакуйованих осіб; - гуртожитки, в яких	-	-	-	-	-	-

	розміщені внутрішньо переміщені особи; - модульні містечка, в яких розміщені внутрішньо переміщені особи						
3.	Споруди цивільного захисту	1307	1132	6,6	1,8	91,6	-
4.	Заклади охорони здоров'я	289	282	54,3	38,7	3,5	-
5.	Заклади освіти	1088	1048	45,4	23,4	30,8	-
6.	Центри надання адміністративних послуг	19	19	52,6	42,1	5,3	-
7.	Залізничні вокзали	4	4	-	100	-	-
8.	Автовокзали	-	-	-	-	-	-
9.	Аеропорти	1	1	100	-	-	-
10.	Будівлі надавачів соціальних послуг	51	51	43,1	29,4	27,5	-
11.	Будівлі органів державної влади (центральної та місцевих) та органів місцевого самоврядування	60	60	28,3	33,3	38,3	-
12.	Фінансові установи: - банки; - поштові відділення; - страхові компанії, недержавні пенсійні фонди, інвестиційні фонди	79	79	24,1	54,4	21,5	-
13.	Спортивні комплекси та споруди спортивного призначення (стадіони, спортивні майданчики тощо)						

Кількість осіб серед працюючих

	Усього осіб з інвалідністю	З них			
		пересувають на кріслах колісних	з порушенням зору	з порушенням слуху	мають інші порушення
Усього	4759	65	257	95	4342
з них чоловіки	1421	53	141	32	1195
з них жінки	3338	12	116	63	3147

Кількість осіб серед відвідувачів/клієнтів/тих, хто навчається з початку року

	Усього осіб з інвалідністю	З них			
		пересуваються на кріслах колісних	з порушенням зору	з порушенням слуху	мають інші порушення
Усього	132302	8468	6664	5806	111364
з них чоловіки	56986	4282	3129	2585	46990
з них жінки	75316	4186	3535	3221	64374

Для забезпечення безбар'єрності вулично-дорожньої мережі та міського простору, протягом 2023 року КК «Київавтодор» виконано 261 занижень бортових каменів на пішохідних переходах (2022 – 96). КП «Центр організації дорожнього руху» обландано 139 світлофорів (71 світлофорний об'єкт) пристроями звукового оповіщення для дублювання пішохідних переходів (2022 – 88 світлофорних об'єктів) [40].

КП «Київтранспарксервіс» забезпечує виділення та облаштування в межах майданчиків для паркування місць для безоплатного паркування транспортних засобів, якими керують водії з інвалідністю або водії, які перевозять осіб з інвалідністю (в обсязі не менше 10 відсотків загальної кількості, але не менш як одне місце). Місця відповідають передбаченому стандартами розміру, позначені дорожніми знаками та дорожньою розміткою. Станом на 18.09.2023, на балансових паркувальних майданчиках облаштовано 2937 машиномісць для безоплатного паркування транспортних засобів [4].

Загальна кількість зареєстрованих транспортних засобів у м. Києві за період з 01.01.2023 по 31.12.2023 становить 179 469 одиниць (2022 – 65 650), з них у розрізі категорій:

A1 – мопеди, моторолери та інші двоколісні (триколісні) транспортні засоби з об'ємом двигуна до 50 см³ або електродвигуном потужністю до 4 кВт – 336 (2022 – 345),

A – мотоцикли, у тому числі з боковим причепом, та інші двоколісні транспортні засоби з об'ємом двигуна 50 см³ і більше або електродвигуном потужністю 4 кВт і більше - 4533 (2022 – 2123),

B1 – квадро- і трицикли, мотоколяски та інші триколісні (чотириколісні) транспортні засоби, масою до 400 кг – 55 (2022 – 23),

B – автомобілі, масою до 3500 кг та кількістю місць для сидіння, крім сидіння водія, до 8 – 161 634 (2022 – 58 187),

C1 – вантажні автомобілі, масою від 3500 до 7500 кг - 1555 (2022 – 368),

C – вантажні автомобілі, масою понад 7500 кг – 5752 (2022 – 2287),

D1 – пасажирські автобуси, в яких кількість місць для сидіння, крім сидіння водія, не перевищує 16 - 101 (2022 – 67),

D – пасажирські автобуси, в яких кількість місць для сидіння, крім сидіння водія, понад 16 – 1193 (2022 – 159),

BE, C1E, CE – состави транспортних засобів з тягачем категорії B, C1, C, яким водій має право керувати, але який не належить до зазначених категорій составів транспортних засобів – 4310 (2022 – 2091) [12].

Станом на 31.12.2023 року загальна кількість машино-місць для паркування в м. Києві становила:

- на спеціально обладнаних майданчиках для паркування – 57 981 на 657 спеціально обладнаних майданчиках (2022 – 58 677 на 666 майданчиках, 2021 – 60 032 місць на 675 майданчиках);

- на відведених майданчиках для паркування – 17 029 на 570 відведених для паркування майданчиках (2022 – 16 605 місць на 561 майданчиках, 2021 – 14 834 місць на 544 майданчиках);

Разом – 75 010 на 1227 майданчиках (2022 – 75282 машино-місць на 1227 майданчиках, 2021 – 74 866 машино-місць на 1 219 майданчиках) [4].

Розділ 9. Моніторинг реалізації містобудівної документації

Основною містобудівною документацією є Генеральний план. Зазначений Генеральний план розроблявся згідно з вимогами Закону України «Про планування і забудову територій» та ДБН Б.1-3-97 «Склад, зміст, порядок та затвердження генеральних планів міських населених пунктів» та потребує приведення до чинного законодавства та державних будівельних норм. У зв'язку з набранням чинності Закону України «Про національну інфраструктуру геопросторових даних», Закону України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо планування використання земель», постанови Кабінету міністрів України від 01.09.2021 № 926 «Про затвердження Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації», постанови Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 № 632 «Про затвердження Порядку визначення формату електронних документів комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади, генерального плану населеного пункту, детального плану території» та інших норм рекомендовано внести зміни в Генеральний план, з урахуванням вищевказаних законів та нормативно-правових актів.

Слід зазначити, що на даний час відсутні детальні плани територій, затверджені у встановленому порядку рішеннями Київської міської ради, виконані відповідно до вимог постанови Кабінету Міністрів України від 09.06.2021 № 632 «Про визначення формату електронних документів комплексного плану просторового розвитку території територіальної громади, генерального плану населеного пункту, детального плану території» та постанови Кабінету міністрів України від 01.09.2021 № 926 «Про затвердження Порядку розроблення, оновлення, внесення змін та затвердження містобудівної документації».

У 2023 році за поданням Департаменту Київська міська рада затвердила 1 детальний план території:

-детальний план території реконструкції частини промрайону Воскресенський у Дніпровському районі м. Києва (рішення Київради від 18.05.2023 № 6380/6421).

Площа території в межах розробки детального плану території 115,9 га.

Протягом 2023 року видано 322 містобудівних умов та обмежень для проєктування об'єктів будівництва (2022 – 175) та внесено відомості в містобудівний кадастр про 202 одиниці проєктної документації (2022 – 75).

Розділ 10. Висновки щодо доцільності внесення змін до містобудівної документації

Глобальні цілі сталого розвитку, затверджені у 2015 році на саміті ООН з питань сталого розвитку, які складають 17 цілей і розкриваються у національних стратегіях розвитку (86 завдань національного розвитку та 172 показників для їх подальшого моніторингу), з визначенням специфічних завдань та індикаторів [51], [52]. Україна, підтримуючи проголошені цілі сталого розвитку, адаптувала їх з врахуванням національних особливостей та забезпечує їх дотримання, що визначено Указом Президента України від 30.09.2019 № 722/2019.

Національний стандарт ДСТУ ISO 37120:2019 (ISO 37120:2018, IDT) «Сталі міста та громади. Показники міських послуг і якості життя» визначає показники міських послуг та якості життя, які є основою сталого розвитку. Зазначені показники об'єднані у такі 19 груп:

- 1) економіка;
- 2) освіта;
- 3) енергія;
- 4) довкілля та зміна клімату;
- 5) фінанси/фінансування;
- 6) керування;
- 7) здоров'я;
- 8) житло;
- 9) населення та соціальні умови;
- 10) відпочинок;
- 11) безпека;
- 12) тверді відходи;
- 13) спорт і культура;
- 14) телекомунікації;
- 15) транспорт;
- 16) міське/міське сільське господарство та продовольча безпека;
- 17) міське планування;
- 18) стічні води;
- 19) вода [46].

У рамках нової серії міжнародних стандартів, які розроблено для цілісного та комплексного підходу до сталого розвитку, що охоплює показники для міських послуг та якості життя, показники для розумних міст та показники для сталих міст, цей набір стандартизованих показників забезпечує єдиний підхід до того, що вимірюють, і як це вимірювання має бути здійснено. Як список, він не надає оцінного судження, порогового значення або цільового чисельного значення для показників [46].

Окремі показники може бути використано для відстеження технічними та програмними засобами містобудівного моніторингу. Для досягнення сталого розвитку необхідно брати до уваги всю систему міста та за часовими рядами порівнювати ефективність міста. Планування майбутніх потреб має враховувати поточне використання та ефективність ресурсів для кращого планування на майбутнє.

Щоб виявити зовнішні і внутрішні фактори використовується SWOT-аналіз.

SWOT – АНАЛІЗ

ХАРАКТЕРИСТИКА СИЛЬНИХ І СЛАБКИХ СТОРІН МІСТА

S Strengths Сильні сторони	W Weaknesses Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> • Вигідне географічне розташування • Людський ресурс • Роль міста як столичного, економічного, культурного центру • Наявність багатой історико-культурної спадщини • Розвинена система громадського обслуговування • Розвинена транспортна інфраструктура, в тому числі міжнародного значення, аеропорт, річковий порт • Позитивна демографічна динаміка • Пояє лісів в межах міста • Рекреаційна зона ріки Дніпро і островів 	<ul style="list-style-type: none"> • Хаотична переущільнена забудова • Перевантаження центру • Недостатній рівень забезпеченості закладами дошкільної та загальної середньої освіти, спорту • Брак зелених насаджень, комфортних публічних просторів • Перевантаженість транспортної мережі, не вистачає переходів через Дніпро, затори • Недостатній розвиток мереж швидкісного громадського транспорту • Дисбаланс в структурі місць прикладання праці між Лівобережжям і Правобережжям • Застарілий житловий фонд • Неупорядковане паркування • Нерозвинена велоінфраструктура • Зношена інженерна інфраструктура • Розміщення житлової забудови в межах СЗЗ • Проблема утилізації сміття • Занедбані промислові зони • Велика маятникова міграція • Незадовільний стан охорони об'єктів культурної спадщини
<p>O Opportunities Можливості</p> <ul style="list-style-type: none"> • Ефективне використання територій в межах міста • Розвиток туристичного потенціалу • Ревіталізація промислових зон • Розвиток громадських центрів поза межами історичного ядра • Житлове будівництво за рахунок територій застарілої житлової забудови, тощо • Благоустрій зелених лісопаркових зон • Співпраця з населеними пунктами приміської зони в рамках місцевої асоціації «Київська агломерація» 	<p>T Threats Загрози</p> <ul style="list-style-type: none"> • Втрата традиційного характеру історичного середовища міста • Знищення зелених насаджень • Надмірне збільшення рівня автомобілізації • Погіршення екологічної ситуації • Відсутність комплексного підходу в містобудівній політиці • Техногенні катастрофи (затоплення, викиди) • Різке зростання маятникової міграції • Відмова від створення місцевої асоціації «Київська агломерація»

ТРАНСПОРТ ТА ВУЛИЧНА МЕРЕЖА

S Strengths Сильні сторони	W Weaknesses Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> • Функціонування в місті мережі швидкісного позавуличного транспорту (метрополітен, швидкісний трамвай, міська залізниця) • Наявність стійкого попиту на громадський транспорт • Проходження міжнародних транспортних коридорів • Функціонування найбільших міжнародних аеропортів країни «Бориспіль» та «Київ» до початку повномасштабного вторгнення РФ • Щорічне збільшення видатків на розвиток транспортної інфраструктури 	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатні темпи розвитку мережі швидкісного позавуличного транспорту (метрополітен, швидкісний трамвай, міська залізниця) • Високий відсоток фізичного зносу рухомого складу громадського транспорту • Велика кількість автомобілів призводить до зменшення ресурсу основних об'єктів вуличної мережі та ускладнює проведення їх ремонту • Недостатня кількість місць для зберігання автомобілів, перевантаження вуличної мережі • Високий відсоток транзитного транспорту, який рухається містом • Збільшення шумового дискомфорту від аеропортів та залізниць, обмеження по використанню територій • Збільшення видатків на проведення поточних та капітальних ремонтів об'єктів вуличної мережі може унеможливити проведення заходів по зведенню нових об'єктів вуличної мережі
O Opportunities Можливості	T Threats Загрози
<ul style="list-style-type: none"> • Залучення інвестицій в розвиток транспортної інфраструктури • Покращення транспортних зв'язків між різними частинами міста • Підвищення комфорту пересування на громадському транспорті • Покращення умов безпеки руху, мінімізація кількості постраждалих від ДТП • Зменшення кількості викидів та шумового дискомфорту за рахунок розвитку транспортної інфраструктури (будівництво нових ліній метрополітену, нових магістральних вулиць) • Влаштування додаткових транспортних зв'язків в межах Київської агломерації • Створення додаткових місць зберігання автомобілів 	<ul style="list-style-type: none"> • Недостатність фінансування для реалізації запропонованих заходів • Несвочасне оновлення рухомого складу громадського транспорту призведе до погіршення умов безпеки руху • Неможливість розвитку об'єктів зовнішнього транспорту без погодження з керівництвом області • Збільшення кількості автомобілів більшими темпами, які передбачено чинним генеральним планом • Недостатня кількість місць зберігання автомобілів призведе до зменшення пропускної спроможності вулиць із за припаркованих автомобілів

ЖИТЛОВЕ БУДІВНИЦТВО

S Strengths Сильні сторони	W Weaknesses Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> • Високий ринковий попит на житло в новобудовах • Наявність нового привабливого житлового фонду • Різноманітність типів житлового фонду 	<ul style="list-style-type: none"> • Хаотична переушільнена забудова • Точкова забудова без урахування комплексного підходу • Зношеність житлового фонду • Перевантаження центру • Енергонсефективне житло • Низький рівень благоустрою житлового середовища • Недостатня житлова забезпеченість • Існуючий житловий фонд частково розташований в межах санітарно-захисних зон • Не реалізується програма будівництва доступного житла і житла для молоді, учасників бойових дій
O Opportunities Можливості	T Threats Загрози
<ul style="list-style-type: none"> • Рациональне використання території міста • Житлове будівництво за рахунок реконструкції території застарілої житлової забудови, тощо 	<ul style="list-style-type: none"> • Надмірне підвищення щільності • Зниження рівня комфортності житлового середовища

ПРОМИСЛОВІСТЬ ТА ПРАЦЕВЛАШТУВАННЯ

S Strengths Сильні сторони	W Weaknesses Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> • Вигідне географічне розташування • Роль міста як економічного центру • Розвинена транспортна інфраструктура, в тому числі міжнародного значення, залізничний транспорт, аеропорт, річковий порт • Сформовані промислові райони, що забезпечують робочі місця 	<ul style="list-style-type: none"> • Скорочення обсягів виробництва • Розміщення деградованих промислових зон в центральній частині міста • Дисбаланс в структурі місць прикладання праці між Лівобережжям і Правобережжям • Великі СЗЗ, що розповсюджуються на житлову забудову • Занедбані промислові зони
O Opportunities Можливості	T Threats Загрози
<ul style="list-style-type: none"> • Ефективне використання території в межах міста • Ревіталізація і реструктуризація промислових зон, зменшення рівня забруднення • Залучення інвестицій в виробничі види діяльності • Зростання зайнятості у третинному секторі економіки • Створення технопарків, індустріальних парків, науково-виробничих кластерів • Співпраця в рамках Київської агломерації в контексті перенесення шкідливих виробництв 	<ul style="list-style-type: none"> • Погіршення екологічної ситуації • Кліматичні зміни • Техногенні катастрофи (затоплення, викиди) • Зниження санітарного благополуччя та погіршення стану здоров'я населення

ОЗЕЛЕНЕННЯ

S Strengths Сильні сторони	W Weaknesses Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> • Пояс лісів в межах міста • Рекреаційна зона ріки Дніпро і островів • Значна частка зелених зон в межах міста • Наявність малих річок • Цінний історичний ландшафтний комплекс • Наявність об'єктів природно-заповідного фонду • Наявність водойм (озер, ставків), які можуть стати ядром розвитку рекреаційних зон 	<ul style="list-style-type: none"> • Брак зелених насаджень, комфортних публічних просторів • Низький рівень благоустрою паркових зон • Незадовільний стан водойм та річок через забруднення хімічними і органічними речовинами • Виникнення надзвичайних ситуацій, пов'язаних із зсувами, затопленням тощо
O Opportunities Можливості	T Threats Загрози
<ul style="list-style-type: none"> • Використання зелених лісопаркових зон для створення буферних парків • Створення спільної екологічної мережі з приміською зоною • Впровадження та моніторинг реалізації природоохоронних і екологоорієнтованих проектів • Запровадження системи моніторингу за основними компонентами навколишнього природного середовища та станом здоров'я населення 	<ul style="list-style-type: none"> • Знищення зелених насаджень • Зниження санітарного благополуччя та погіршення стану здоров'я населення • Знищення флори та фауни водних об'єктів через відсутність очисних споруд

КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА

S Strengths Сильні сторони	W Weaknesses Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> • Роль міста як столиці, культурного центру країни • Наявність багатой історико-культурної спадщини • Наявність об'єктів всесвітньої спадщини 	<ul style="list-style-type: none"> • Незадовільний стан об'єктів культурної спадщини • Відсутність чіткого регулювання містобудівної діяльності в історичних зонах • Неконкретність режимів охоронних зон об'єктів культурної спадщини та історичних ареалів • Велика кількість втрачених пам'яток • Поява дисгармонійних об'єктів в історичних зонах
O Opportunities Можливості	T Threats Загрози
<ul style="list-style-type: none"> • Розвиток туристичного і культурного потенціалу • Регенерація територій історичного ядра 	<ul style="list-style-type: none"> • Втрата традиційного характеру історичного середовища міста

ІНЖЕНЕРНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

S Strengths Сильні сторони	W Weaknesses Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> • Широка розгалуженість інженерних мереж • Наявність поверхневих та підземних водозаборів • Власні очисні споруди господарсько-побутової каналізації • Наявність потужних джерел централізованого тепlopостачання • Наявний резерв в системі газопостачання міста • Наявний резерв в системах водопостачання та водовідведення • Наявність сучасних комутаційних систем та мереж • Власна генерація електроенергії та зв'язки з Об'єднаною енергосистемою України • Розвинена мережа електростанцій 	<ul style="list-style-type: none"> • Високий рівень зношеності інженерних мереж та об'єктів • Вичерпаність резервів та понижений рівень надійності • Часті аварійні ситуації на інженерних мережах • Ускладнені умови проведення ремонтів та усунення аварійних ситуацій на інженерних мережах в центральній (історичній) частині міста • Неможливість підключень до інженерних мереж нових об'єктів будівництва без значних капіталовкладень • Недостатність фінансування для розвитку та реконструкції інженерних мереж • Нестача бюджетних коштів для реалізації проєктів з енергозбереження в комунальних установах, підприємствах, закладах освіти, охорони здоров'я, тощо • Невисока енергоефективність інженерного обладнання • Недостатнє запровадження енергозберігаючих та інших сучасних технологій • Невідповідність нормативів водопостачання та водовідведення фактичному водоспоживанню та водовідведенню • Значні втрати при транспортуванні теплоносіїв • Недосконала технологія очищення води • Брак очисних споруд дощової каналізації на випусках у водні об'єкти • Відсутність вільних земельних ділянок для розміщення нових об'єктів інженерної інфраструктури
<p>O Opportunities Можливості</p> <ul style="list-style-type: none"> • Оновлення інженерних мереж під час планових реконструкцій вулиць • Застосування сучасного обладнання дозволить збільшити потужність енергооб'єктів без їх територіального розширення • Застосування сучасних матеріалів при прокладанні інженерних мереж дозволить збільшити строк експлуатації та їх пропускну здатність, зменшить втрати при транспортуванні • Запровадження енергоефективних та енергозберігаючих технологій зменшить навантаження на інженерні мережі • Звільнення міських територій при переведенні повітряних ЛЕП у кабельне виконання • Розробка галузевих схем • Резервування територій для подальшого розвитку інженерних мереж 	<p>T Threats Загрози</p> <ul style="list-style-type: none"> • Невиконання планів реконструкцій та розвитку спричиняє збільшення аварійності на інженерних мережах • Невиконання планів по розвитку та реконструкції унеможливає підключення нових об'єктів будівництва та інших споживачів • Прориви водонесучих мереж призводять до підтоплення існуючої забудови та підвищують ймовірність розвитку зсувних процесів • Зниження санітарного благополуччя та погіршення стану здоров'я населення • Високий рівень зношеності інженерно-комунальної інфраструктури знижує інвестиційну привабливість для ділянок нового будівництва

ГРОМАДСЬКЕ ОБСЛУГОВУВАННЯ

S Strengths Сильні сторони	W Weaknesses Слабкі сторони
<ul style="list-style-type: none"> • Роль міста як столичного, економічного, культурного центру • Розвинена система громадського обслуговування • Високий рівень забезпечення об'єктами торгівлі, громадського харчування, медицини, вищої освіти 	<ul style="list-style-type: none"> • Перевантаження історичного центру • Недостатній рівень забезпеченості закладами дитячої освіти, спорту, культури • Дефіцит об'єктів громадського обслуговування у житлових мікрорайонах • Недостатня розвиненість інфраструктури для проведення міжнародних заходів, діяльності представництв іноземних держав та міжнародних організацій • Брак комфортних публічних просторів • Закинуті об'єкти соціальної інфраструктури і громадські об'єкти в поганому технічному стані • Велика маятникова міграція, що перевантажує систему громадського обслуговування
O Opportunities Можливості	T Threats Загрози
<ul style="list-style-type: none"> • Розвиток громадських центрів поза межами історичного ядра • Залучення інвестицій • Співпраця з населеними пунктами приміської зони в рамках Київської агломерації 	<ul style="list-style-type: none"> • Різне зростання маяткової міграції • Відмова від створення Київської агломерації

В результаті проведеної комплексної оцінки містобудівного розвитку міста Києва за основними факторами, встановлено сильні та слабкі сторони, виявлено систему обмежень, існуючих та потенційних ризиків та загроз, а також можливості міста, які повинні бути вирішені при внесенні змін до Генерального плану та іншій містобудівній документації місцевого рівня.

Відповідно до статті 2 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» містобудівна документація, розроблена у формі електронного документа в цифровій формі як набори тематичних геопросторових даних є основою для формування баз даних містобудівного кадастру.

Враховуючи, що Генеральний план розроблявся згідно з вимогами Закону України «Про планування і забудову територій» (втратив чинність у 2011 році) та ДБН Б.1-3-97 «Склад, зміст, порядок та затвердження генеральних планів міських населених пунктів» (скасований з 2012 року) для системи містобудівного кадастру міста Києва важливим питанням є як найшвидше внесення змін до Генерального плану, зокрема щодо цифрової форми наборів тематичних геопросторових даних у встановленій структурі бази геопросторових даних. Внесення змін до Генерального плану забезпечить 100% території міста актуальною містобудівною документацією, яка визначає прогресивні підходи до територіального розвитку столиці України.

Внесення змін до Генерального плану позитивно вплине на щорічне ведення містобудівного моніторингу, оскільки визначаться актуальні для сьогодення ключові техніко-економічні та прогнозні показники містобудівної документації, які необхідно контролювати.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Лист Міністерства соціальної політики України від 17.09.2024 № 4178/0/290-24/57,
2. Лист Міністерства охорони здоров'я України від 14.10.2024 № 25-04/39076/2-24,
3. Лист Департаменту економіки та інвестицій виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 22.08.2024 № 050/04-3109,
4. Листи Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 09.09.2024 053-7485, від 27.09.2023 № 053-11043,
5. Листи Департаменту соціальної та ветеранської політики виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 29.08.2024 № 051-20809,
6. Лист Департаменту захисту довкілля та адаптації до зміни клімату виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 16.09.2023 № 077-5363,
7. Листи Департаменту охорони здоров'я виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 30.08.2024 № 061-8273, від 02.09.2024 № 061-8307,
8. Лист Департаменту муніципальної безпеки виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 21.08.2024 № 079-5358, від 26.08.2024 № 079-5555,
9. Лист Департаменту освіти і науки виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 13.09.2024 № 063-6904,
10. Лист Департаменту житлово-комунальної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 18.09.2024 № 058-4-3-6258,
11. Лист Головного управління статистики у м. Києві від 21.08.2024 № (20-11/1653-24,
12. Лист Регіонального сервісного центру Головного сервісного центру МВС в м. Києві від 04.10.2024 № 31/26-2798,
13. Листи Голосіївської районної в місті Києві державної адміністрації від 04.09.2024 № 100-11613, від 06.09.2024 № 100-11718, від 09.09.2024 № 100-11907, від 09.09.2024 № 100-11982, від 10.09.2024 № 100-12039, від 04.12.2024 № 100-16813,
14. Листи Дарницької районної в місті Києві державної адміністрації від 09.09.2024 № 101-8504,
15. Листи Деснянської районної в місті Києві державної адміністрації від 20.09.2024 № 102-3980, від 20.11.2024 № 102-4961, від 22.11.2024 № 101-11085,
16. Листи Дніпровської районної в місті Києві державної адміністрації від 03.09.2024 № 103/7137, від 25.11.2024 № 103-10089,
17. Лист Оболонської районної в місті Києві державної адміністрації від 28.08.2024 № 104-6634, від 11.09.2024 № 104-7068, від 02.12.2024 № 104-9429,
18. Листи Печерської районної в місті Києві державної адміністрації від 13.09.2024 № 105-10103, від 20.11.2024 № 105-13246,

19. Листи Подільської районної в місті Києві державної адміністрації від 06.09.2024 № 106/52-1738, від 17.09.2024 № 106-7706, від 27.11.2024 № 106/52-2463, від 08.01.2025 № 106-236,
20. Листи Святошинської районної в місті Києві державної адміністрації від 19.09.2024 № 107-6820,
21. Лист Солом'янської районної в місті Києві державної адміністрації від 18.09.2024 № 108-11652, від 27.11.2024 № 108-14859,
22. Листи Шевченківської районної в місті Києві державної адміністрації від 22.10.2024 № 109-6034,
23. Лист комунального об'єднання «Київзеленбуд» від 09.09.2024 № 077/226-3782,
24. Лист ПРАТ «ДТЕК КИЇВСЬКІ ЕЛЕКТРОМЕРЕЖІ» від 04.09.2024 № 4/43/ДепРМТП/1/195149,
25. Лист Акціонерного товариства «Українська залізниця» від 06.09.2024 № НГ-08/2056, від 12.09.2024 № (ЦЦР-12/733,
26. Лист ПрАТ «Акціонерна компанія «Київводоканал» від 17.09.2024 № 11/104-3975/26/36/02-24,
27. Лист комунального підприємства «Спеціалізоване управління протизсувних підземних робіт» (КП «СУППР») від 05.09.2024 № 055-7797/1,
28. Лист Акціонерного товариства «Укртелеком» від 27.08.2024 № 23-вих-800960,
29. Лист комунального підприємства виконавчого органу Київради (Київської міської державної адміністрації) «КИЇВТЕПЛОЕНЕРГО» від 18.09.2024 № 1/28/21.1/5312,
30. Лист комунального підприємства «КИЇВПАСТРАНС» від 22.08.2024 № 053/01/03-925,
31. Лист комунального підприємства «КИЇВСЬКИЙ МЕТРОПОЛІТЕН» від 22.08.2024 № 053/261-288-НЗІ,
32. Лист Головного управління ДСНС України у м. Києві від 28.08.2024 № 71 01 01-6741/71,
33. Лист комунальної бюджетної установи «Київський міський центр комплексної підтримки учасників бойових дій «КИЇВ МІЛІТАРІ ХАБ» від 30.10.2024 № 051/046-884,
34. ЗВІТ ПРО СТРАТЕГІЧНУ ЕКОЛОГІЧНУ ОЦІНКУ ПРОЄКТУ ПРОГРАМИ ЕКОНОМІЧНОГО І СОЦІАЛЬНОГО РОЗВИТКУ М. КИЄВА НА 2024–2026 РОКИ:
https://health.kyivcity.gov.ua/files/2023/7/27/Zvit_SEO_PESR_2024_2026.pdf,
35. Програма економічного і соціального розвитку м. Києва на 2024-2026 роки, затверджена рішенням Київської міської ради від 14.12.2023 № 7530/7571 <https://kmr.gov.ua/sites/default/files/7530-7571.pdf>,
36. Міська комплексна цільова програма «ОСВІТА КИЄВА. 2019 – 2023» <https://media-stg.kyivcity.gov.ua/kyivcity/sites/25/264332.pdf> (дата звернення 03.04.2025),
37. Генеральний план міста Києва та проєкт планування його приміської зони на період до 2020 року, затверджений рішенням Київської міської ради від 28.03.2002 № 370/1804,
38. Звіт роботи Департаменту з питань державного архітектурно-будівельного контролю міста Києва виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) за 2023 рік : <https://kyivcity.gov.ua/img/item/general/10241.pdf>,

39. Сайт Департаменту земельних ресурсів виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) <https://kyivland.gov.ua/>,
40. Звіт Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) за 2023 рік: <https://media-stg.kyivcity.gov.ua/kyivcity/sites/39/Zvity/2023.pdf>,
41. Звіт з управління КП «Київпаstrанс» за 2023 рік: https://kpt.kyiv.ua/uploads/u/1/ixYZW8qfsrCfAOnzma0MKXxsexm_pKMf.pdf#toolbar=0
42. Інформаційно-телекомунікаційна система «Єдиний інформаційний простір територіальної громади міста Києва» <https://kyivcity.gov.ua/nra/>,
43. Сайт Головного управління статистики у м. Києві <http://www.kyiv.ukrstat.gov.ua>,
44. Сайт Департаменту соціальної та ветеранської політики виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) <https://dsp.kyivcity.gov.ua/pidsumky-roboty-departamentu-sotsialnoi-polityky>,
45. Сайт Київського міського центру зайнятості <https://kie.dcz.gov.ua/analytics/68>,
46. ДСТУ ISO 37120:2019 (ISO 37120:2018, IDT) «Сталі міста та громади. Показники міських послуг і якості життя».
47. Сайт Центральної геофізичної обсерваторії імені Бориса Срезневського http://cgo-sreznevskiy.kyiv.ua/images/%D0%9E%D0%93%D0%9B%D0%AF%D0%94_2023.pdf,
48. Сайт Херсонського обласного центру контролю та профілактики хвороб <https://ks.cdc.gov.ua/news/vplyv-shumovogo-navantazhennya-na-zdorov-ya-lyudyny/>,
49. Сайт ТОВ «Науково-сервісна фірма «ОТАВА» <https://otava.ua/blog/post/izluchenie-ot-vyshek-sotovoj-svyazi-naibolee-opasnoe-v-centre-megapolisa-uchenye>,
50. Інформаційне агентство «Інтерфакс-Україна» <https://interfax.com.ua/news/blog/790860.html>,
51. Власенко Н. Показники для моніторингу стану досягнення Цілей сталого розвитку: методологія збору та розрахунку даних. 2017. 232 с.,
52. Цілі Сталого Розвитку: Україна. Завдання та індикатори URL: <https://www.undp.org/uk/ukraine/publications/%D1%86%D1%96%D0%BB%D1%96-%D1%81%D1%82%D0%B0%D0%BB%D0%BE%D0%B3%D0%BE-%D1%80%D0%BE%D0%B7%D0%B2%D0%B8%D1%82%D0%BA%D1%83-%D0%B7%D0%B0%D0%B2%D0%B4%D0%B0%D0%BD%D0%BD%D1%8F-%D1%82%D0%B0-%D1%96%D0%BD%D0%B4%D0%B8%D0%BA%D0%B0%D1%82%D0%BE%D1%80%D0%B8> (дата звернення 03.10.2022).

Директор Департаменту
містобудування та архітектури
виконавчого органу Київської
міської ради (Київської міської
державної адміністрації)

Олександр СВИСТУНОВ